

NAUJIENOS

Library of Congress
Foreign News Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, January 24-26, 1981

Nr. 17

DĖL JERUZALĖS RUOŠIA ŠVENTAJI KARĄ

AMERIKOS BALSAS PRAPLETĖ LIETUVISKAS PROGRAMAS

1981 m. sausio 6 d. AMERIKOS BALSAS pradėjo naują apžvalginę programą, kuri bus girdima okup. Lietuvoje kasdien tarp 6:15 ir 6:30 val. ryto. Programos laikas yra pritaikytas į darbą įstaigose besiruošiantiems žmonėms.

Lietuviškų programų padidinimo prašymai būdavo paduodami kasmet, 1980 metų pabaigoje gautas prašymo patenkimas tarp kitų priežasčių atsako į VLIKO/ELTOS 1980 m. rugpjūčio 20 d. specialios analizės pastabas (raportas buvo pateiktas JAV valdžios įstaigoms ir visų vakarietiškių valstybių vyriausybėms), kuriose siūlė: ... praplėsti Amerikos Balso, Laisvosios Europos/Laisvės radijo programų laiką ir sustiprinti jų turinį ne rusų kalbomis. Esamoje padėtyje šios programos nesąmoningai patarnauja rusifikacijai, nes rusų kalba yra perduodama daugiau žinių patogesniu laiku. Šios priežastys skatina inteligentią neklusyti programų savo gimtąja kalba.

DAR APIE METINĮ VLIKO SEIMĄ TORONTE

1980 m. gruodžio 13 d. vakare įvyko iškilmingas VLIKO seimo banketas su menine programa, kurio metu banketo dalyviai, įvertindami VLIKO sėkmingą veiklą, dar suaukojo \$4,700 VLIKO tolimiesiems darbams. Sekmadienį ryta įvyko iškilmingos pamaldos Prisikėlimo šventovėje, kur pamokslą pasakė prelatas J. Balkūnas, pabrėždamas a. a. prelado Mykolo Krupavičiaus, jo mirties dešimtmecio progą, "gyvenimą Lietuvai". Atskirai įvyko evangelikų ir liutėronų pamaldos, kuriose irgi dalyvavo gražus būrys jaunų ir senų VLIKO seimo dalyvių. Tarp kitko, Maž. Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus dukra Elzė dalyvavo visuose VLIKO seimo posėdžiuose.

Atidarant paskutinę seimo sesiją sekmadienį, gruodžio 14 d., jau buvo sėkmingai savo darbus baigusios komisijos. Mandatų komisija nustatė, kad seime teisėtai yra atstovaujamos visos VLIKĄ sudarančios penkiolika organizacijų, su 44 turinčias balsuoti teise atstovais. Rezoliucijų komisija irgi pasiūlė priimti eilę nutarimų:

a) Dr. K. Bobelio pranešimu, kad užmegzti santykiai su Europos Tautų Parlamentu ir kad

tie ryšiai bus plečiami ir stiprinami;

b) VLIKO Tarybos politinė komisija svarstys planą informacinei veiklai "visais kanalais";

c) padėkota VLIKO Valdybai; d) raginama išlyginti pasireikšiusius nesklaidumus su PLB;

e) speciali komisija Valdybai įteikė studiją sąsium su Lenkijos krize. Mažosios Lietuvos atstovai taipgi įteikė Valdybai siūlymą ryškiau nuvesti reikalavimus dėl Lietuvos vakarienių sienų.

Po įvairių diskusijų rezoliucijos su atitinkamais pataisymais buvo seimo dalyvių priimtos ir pavesta VLIKO Valdybai jas galutinai sudaryti ir vėliau paskelbti spaudoje.

Seimą uždarė pirm. dr. K. Bobelis, kuris gražiai padėkojo seimo komiteto pirmininkui dr. A. Pacevičiui ir nariams inž. H. Lapui ir A. Firvičiui už jų nepaprastai didelį pasisveikimą surengiant šį taip sėkmingai praėjusį seimą; taip pat padėkojo ysiems Kanados ir pasaulio lietuviams bei lietuvių spaudai: už VLIKO darbų rėmimą, seimo dalyviams bei prelegentams už aktyvų dalyvavimą suvažiavimo darbuose. Posėdžiai baigti Lietuvos himnu. Seimo nutarimai bus paskelbti vėliau. (Elta)

IRANAS PANEIGIA TORTURAS

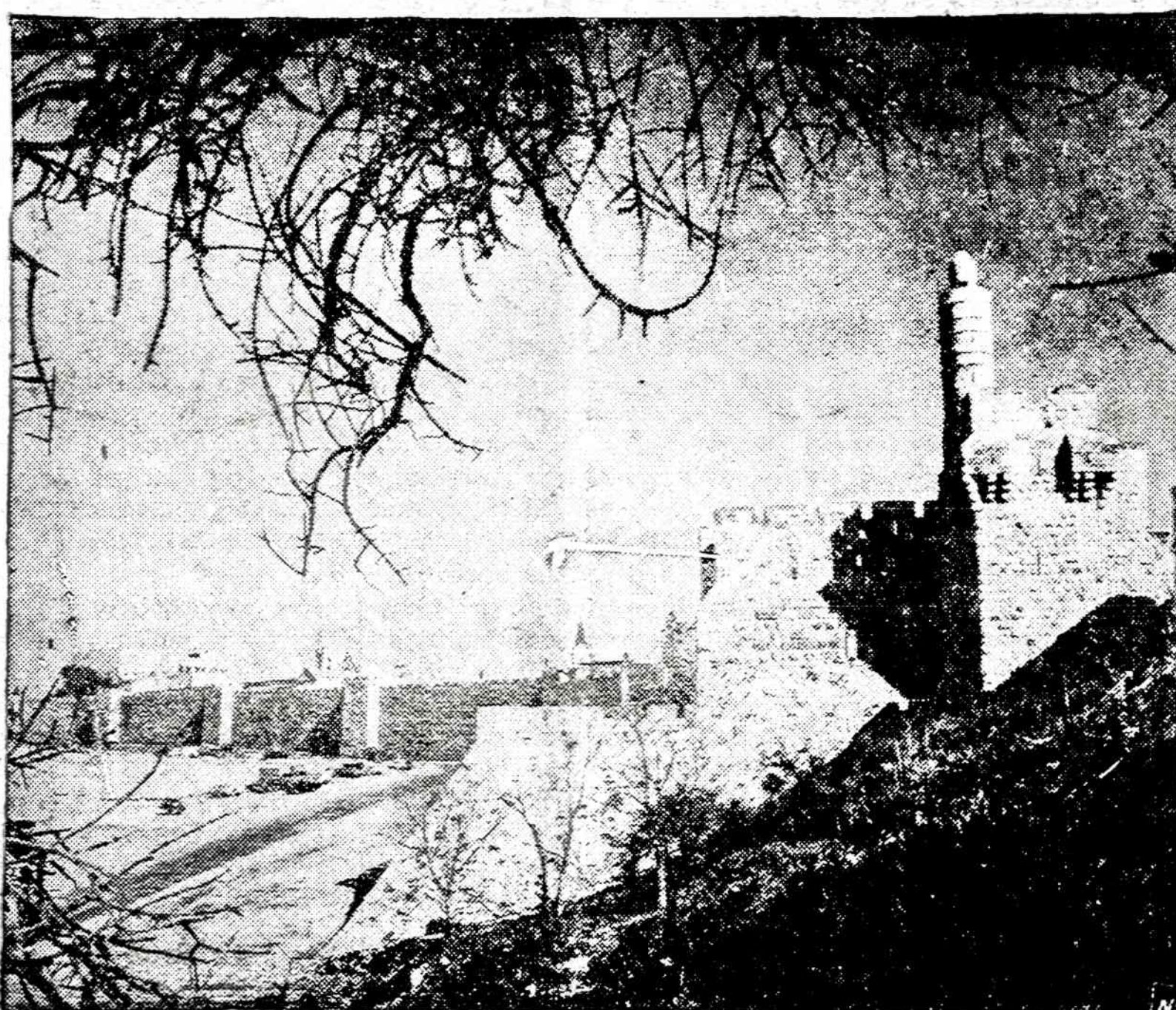
TEHERANAS. — Derybų dėl įkaitų paleidimo pirmininkas Behzad Nabavi ketvirtadienį pareiškė Pars žinių agentūrai bei Teherano radijui, kad išleisti 52 įkaitai nebuvo skriaudžiami ir tortūruojami, kaip tvirtina JAV pareigūnai. Jie tai daro ir plauna įkaitų smegenis, norėdami nutraukti sutartį ir jos nepildyti.

Nabavi taip pat pareiškė, kad jie turi televizijos juosteles, kuriose įkaltai pareiškia apie gerą elgesį su jais. "Mes to tikėjome iš revoliucijos neapkenčiančių amerikiečių", pažymėjo Nabavi. Ta proga jis padėkojo karingiesiems studentams, užėjusiems JAV ambasada Teherane ir laikusiais įkaitais 44 dienas.

Tuo tarpu įkaitai pareiškia asmenišką tortūrą atvejus. Oficialus jų apklausinėjimas bus vėliau Senato užsienio santykių komitete.

— Irano premjeras Rajai trečiadienį per radiją pasigyrė, kad įkaitų palaikymu Iranas Ameriką paklūpė.

— Prez. Reagan nutarė peržiūrėti visą Irano bylą, bet santykių atnaujinti jis nesirengia.

Izraelio parlamentas, nepalaukęs iki Jordano ir Izraelio taikos, oficialiai priskyrė Jeruzalę ir jos apylinkes prie Izraelio. Izraelis parodė, kad Jeruzalės jis niekam neatiduos. Dabar arabai, jų tarpe ir Saudi Arabija, pažiūrošė skelbti "šventąjį karą" dėl Jeruzalės.

PREZ. REAGANAS PASIPIKTINO ĮKAITŲ TRAKTAVIMU IRANE

ZINIOS APIE TIKRĄJĄ ĮKAITŲ PADĖTĮ ANKSCIAU NEBUVO SKELBIAMOS

WASHINGTON. — Trečiadienio vakare buvęs prezidentas Jimmy Carteris Wiesbadeno ligoninėje lankė išlaisvintus įkaitus. Ketvirtadienį, grįžęs Amerikon, jis parasė prez. Ronald Reaganui asmenišką, ranka rašytą, laišką. Dėl asmeniško pobūdžio yra paskelbtos tik jo ištraukos. Carteris jame panaudojo prieš iranėčius stipriausius ir nepalankiausius pareiškimus. Jis rašė, kad iranėčiai su įkaitais elgėsi kaip laukiniai ir oficialiai papildė kriminalinius terorizmo aktus. Tačiau jis priminė prez. Reaganui Amerikos tradicijas: sąžiningai išpildyti visus pažadus, tik niekuomet nedaryti jokių malonių niekadariams, kurie baudė nekaltus Amerikos herojus.

Laišką prez. Reaganui įteikė buvęs viceprezidentas Walter F. Mondale. Jis pareiškė, kad prezidentas Reaganas buvo labai pasipiktinęs iranėčių brutaliu. Jis paskelbė laiško turinį spaudos konferencijoje. Tuo tarpu Spaudos sekretorius James S. Brady paskelbė prezidento nuosirdų atsiskaitimą neužilgo grįžiantiems Amerikon įkaitams.

Nekalbant apie įkaitams padarytas nuoskaudas ir grasinimus, Wiesbadeno ligoninėje nuolauka yra įtempta. Įėjus buvusiam prezidentui Carteriui į pirmąją palatą, visi įkaitai atsistojo ir išreiškė nuotaikas plonijimu. Carteris juos sveikino, kiekvieną apsikabindamas. Tačiau kitose palatose kilo klausimai kodėl jis buvo pagrobtas ir laikyti nelaisvėje 441 dienas, kodėl Irano šachas buvo įsileistas Amerikon, kodėl kariška gelbėjimo misija buvo siunčiama taip vėlai ir kodėl dar kartą nebuvo bandoma?

Buvęs prez. Carteris jiems į visus klausimus trumpai atsakė ir pareiškė, kad jis džiaugiasi klausimais, į kuriuos turėjo progą atsakyti. Liudininkų pareiškimais, klausimai buvo keliami be pagiežos, o su reikiamu rimtumu ir respektu.

ATIDĖJO SEKRETORIAUS PADĖJEJO TVIRTINIMĄ

WASHINGTON, D.C. — Senato užsienio komiteto pasiūlymus, gen. Aleksandras R. Haig buvo lengvai, didele balsų dauguma Senato patvirtintas Valsybės sekretoriaus pareigoms, bet reikalas sukliuvo, kai Senato užsienio reikalų komitetas turėjo patvirtinti Kalifornijos aukščiausio teismo teisėją William P. Clark sekretoriaus pavaduotojo pareigoms.

Sekretorius Haig būtų norėjęs, kad jo pavaduotojas teisėjas Clark būtų tuojau patvirtintas, bet senatorius Percy kažkokiais sumetimais patvirtinimą atidėjo. Paaiškėjo, kad sekretorius Haig niekad nebuvo sutikęs 49 metų teisėjo Clark. Reikia manyti, kad toms pareigoms jį parinko pats prezidentas Reagan. Jiedu abu dirbo valstybinį darbą Kalifornijoje, todėl dabar prezidentas jį ir norėtų turėti kaip Valsybės sekretoriaus pavaduotoją.

Senatorius Percy pareiškė, kad jis nieko neturįs prieš W. Clark'ą tik jis paprašęs Baltuo-

VARSUVOJ STREIKAVO KETURIAS VALANDAS

VARSUVA, Lenkija. — Laisvų Lenkijos darbininkų unija praeitą penktadienį sostinėje streikavo keturias valandas. Ketvirtadienį jie streikavo vieną valandą. Jie ir šeštadienį ruoš demonstraciją, kurios metu priims vyriausybei apie darbininkų pagedaujamas penkis darbo dienų, po 8 valandas kiekvieną dieną.

Vyriausybės atstovai buvo susitikę su Varsuvos apylinkės organizuotų darbininkų atstovais. Valdžia sakosi neturinti pinigų ir jai reikia, kad darbininkai galėtų ilgiau dirbti kas savaitę, tada krašto ūkis galėtų greičiau atsigauti. Be to, lenkų vyriausybė nenorinti leisti ūkininkams suorganizuoti tokios pat unijos, kokią turi laivų statybos darbininkai.

Kačia pareiškė, kad šiuo atveju jis nedarys jokių nuolaidų streikuojantiems, nes jie jau per daug kišasi į valstybės reikalus.

— Irano ambasadorius Kuveite Al Šams Ardakani pareiškė, kad Irano valdžia prašys Alžirą tarpininkauti tarp Irano ir Irako keturis mėnesius besitęsiančiam karui baigti.

— Irano vyriausias valdovas mulla Chomeini turi bėdos su širdimi, gydytojai liepia jam daugiau ilsėtis.

— Teigiama, kad Irano valdžia ateityje ir vėl parduosianti naftą Izraeliui, kaip pardavinėjo šacho laikais.

— Senatui duoti daugiau žinių apie teisėją Clark. Senatorius nori geriau pažinti jo ankstyvasnį vaikystę.

SAUDI ARABIJOJ TARIASI ARTIMŲJŲ RYTŲ TAIKOS REIKALAIS

REIKALAUJA, KAD IS JORDANO ŽEMIŲ IŠEITŲ VISI IZRAELIO KOLONISTAI

KAIRAS, Egiptas. — Iš visų arabų valstybių ateina žinios, kad šaukiama 41 arabų valstybės konferencija, kurioje bus aptarti Artimųjų Rytų taikos reikalai. Manoma, kad pagrindinis bus padėtas reikalavimas atšaukti visus Izraelio karius ir kolonistus iš visų Jordano žemių. Izraelio diplomatai bandė užmegzti ryšius su karaliumi Hussein, bet pastarasis nenori pradėti jokių pastarimų, jeigu pagrindinis bus padėtas visų Izraelio karo jėgų ir kolonistų pasitraukimas iš buvusios Jordano žemių. Be to, Hussein nori, kad visi palestiniečiai turėtų teisę grįžti į savo žemes.

Be to, dar prieš 41 arabų valstybės konferenciją, Rijade, Saudi Arabijos sostinėje, vyks kelių įtakingesnių arabų valstybių atstovų pasitarimas. Tame pasitarime bus aptartas Jeruzalės likimas. Arabai reikalauja, kad pati Jeruzalė būtų atiduota Jordanui. Apie joki Jeruzalės atidavimą Izraeliui arabų valstybių grupė ir klausyti nepori.

Saudi Arabijos karalius savitai yra prašęs, kad jai būtų palaidotas Jeruzalėje. Be arabai negalės jo ten laidoti jeigu Jeruzalė priklausytų Izraeliui.

Jeigu JAV bandytų daryti įtakos j arabų valstybės dėl Jeruzalės ir bandytų šį seną miestą palikti Izraelio kontrolėje, tai į Rijadą susirinkusių valstybių atstovai jmsis priemonių ir prieš Ameriką.

Jeigu šios sąlygos nebūtų priimtės ir Izraelio karo jėgos ne situoktų iš Jeruzalės, tai tada Rijadė susirinkusių arabų valstybių grupė jmsis priemonių prieš Izraelį. Arabų valstybės sutinka leisti Izraeliui egzistuoti, bet Izraelis neturi teisės grobti svetimų žemių. Arabai nori, kad Jeruzalė būtų grąžinta Jordanui, o pastarasis gerbtų visų tikrąsias teises.

Visa eilė Izraelio politikų pamerkė Begino užsienio politiką, pasitraukė iš jo vyriausybės ir reikalauja rinkimu, bet Beginas prie rinkimų neskuba. Jis ruošia Izraelį kovai prieš arabų antplūdį. Jeigu arabai paskelbtų "šventąjį karą", tai visos Izraelio politinės grupės kvieštų Izraelį kovon prieš arabų užpuolimą.

— Tarp Irano ir Irako vykstantis karas nekenkia Amerikos naftos atsargoms.

— Irako prezidentas pareiškė, jog Irakas negrąžins Iranui naftos versmų, kurias šachas Reza Pahlevi 1975 metais atėmė iš Irako.

— Jordano karalius Hussein reikalauja, kad Izraelis atiduotų Jeruzalę, kitaip bus bergždžios visos Izraelio pastangos taikai sugyventi su arabais Artimuose Rytuose.

PALEISTUOSIUS APKIRPO IR APRENGE

WIESBADEN, Vokietija. — Amerikos karo liginė atvežti Irane 14 mėnesių izoliacijoje palaikyti 52 amerikiečiai. Jiems buvo labai svarbu patirti, kas per tuos mėnesius darėsi pasaulyje. Paskutiniu metu amerikiečius Irano tardytojai buvo palikę, palyginus, ramybėje, bet pirmasis perversmo mėnesiais visus labai smarkiai tardė. Buvo atsūsti tardytojai specialistai, dirbę kartu su Chomeini Paryžiuje. Jie gąsdino teismais ir mirties bausmėmis, bet suimtųjų nebeisė.

Irano studentai ir policija, be-mošdami amerikiečius išvežti, neatidavė jiems visų drabužių ir kitų priemonių bei smegenų įkaitų. Wiesbadene amerikiečiai buvo informuoti apie įvykius, o vėliau aprenkti švariais ir gerų išmierių drabužiais. Visi narodė norą nusikirpti, barzdas nusiskusti ir išsimaudyti. Kariniai ir mariniai gavo kariškus drabužius. Kiekvienam pakeltas laipsnis.

SOVIETAI ITARIA CIA

MASKVA. — Sovietų Sąjungos žinių agentūra TASS ketvirtadienį paskelbė, kad Centrinė Zvalgobos Agentūra (CIA) launa smegenis 52 įkaitams, paleistiems iš Irano, ir neleidžia pašmatyti su spaudos korespondentais. Jie laikomi visai izoliuoti Wiesbadeno ligoninėje. Bijoma, kad įkaitai laisvai pasireikštų apie gerą iranėčių elgesį, jiems esant nelaisvėje, — toliau skelbia žinių agentūra.

TASS įtaria, kad amerikiečiai nenori išpildyti savo įsipareigojimų Iranui, ypač todėl, kad dabartinis prezidentas Reaganas susitarime nedalyvavo.

TRIMS DISIDENTAMS ATĖMĖ PILIETYBĘ

PARYŽIUS, Prancūzija. — Aukščiausioji Sovietų Sąjungos taryba ketvirtadienį trims Soviet disidentams atėmė Sovietų pilietybę. Visus stebino tas faktas, kad du disidentai buvo pasirašę grįžti į Sovietų Sąjungą, bet Brežnevo vadovaujama aukščiausioji taryba atėmė ir tiem dviem Sovietų pilietybę.

Prieš metus Sovietų vyriausybė išleido užsienį tris rašytojus: Vasilijų Aksionovą, Lev Kopelevą ir pastarojo žmoną Raisą Orlovą. Pernai lapkričio 12 d. suėjo metai, kai jie buvo išleisti į Vakarų Europą.

Jie buvo įpareigoti rinkti medžiagą apie literatūros premiją laimėjusį vokiečių rašytoją H. Boll. Dar neaišku kodėl jų darbas buvo nutrauktas ir jiems pranešta, kad į Sovietų Sąjungą negalės grįžti. Visi trys yra 65 metų peršokę žmonės.

KALENDORĖLIS

Sausio 24: Pranciškus S., Gailvilė, Damielė, Rainis, Ardaugas.
Sausio 25: Paulius atsiv. Ziedė, Mylė, Rimgailė, Viltėnis.
Sausio 26: Titas ir Timotiejus, Sarkė, Etmė, Zadeikis.
Saulė teka 7:10, leidžiasi 4:55.
Oras gražus, šiltesnis.

KOVA SU "ŪRA PATRIOTAIŠ"

Naujienose, 1980 m. gruodž. 26 d., buvo išspausdintas "Jono Balio pranešimas Toronto seimui". Tame pranešime dr. Balys atsaako Mažosios Lietuvos Rezistencijos Sąjūdžiui, dėl priekaištų ryšium su Lietuvos žemėlapiu išspausdintu VLIK'o paruoštoje brošiūroje "Supreme Committee for the Liberation of Lithuania".

Blokausia, kad dr. Balys nesigilina į to priekaišto esmę: kodėl Mažoji Lietuva yra atskirta nuo Lietuvos (nelaikoma Lietuvos dalimi), bet visą dėmesį sukaupia tik į neesminį pavadinimą, ar Rytų Prūsija, ar Mažoji Lietuva? Jis rašo: "Užsieniečiams, kuriems tie leidiniai buvo skiriami, žinomesnis yra terminas "East Prussia", o "Lithuania Major" yra svetimas ir savaime tuojau kyla klausimas: o kurgi yra ta "Lithuania Major"? Tur būt yra kas panašaus į Great Britain. Nepasiduokime didybės manijai..."

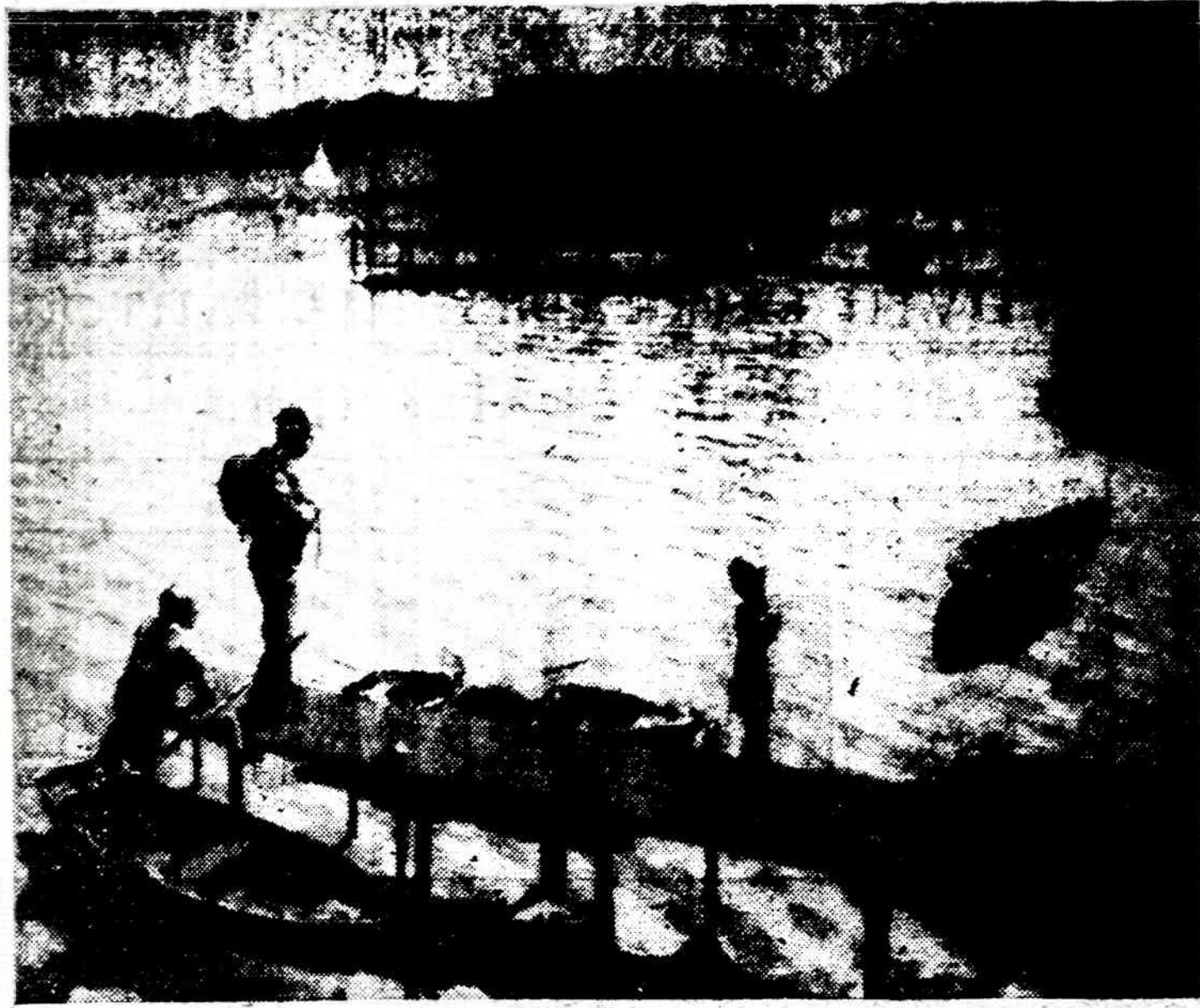
Jeigu toki, arpanašus klausimai užsieniečiams kiltų, tai dr. J. Balio, kaip VLIK'o Informacijos Tarybos vicepirmininko, būtų pareiga faktų nežinančius svetimačius informuoti.

Mums visiems yra žinoma, kad Lietuvos teritorinė ateitis priklausys tikrai nuo to, kokių Lietuvos žemių mes, lietuviai, sieksime ir už kokią žemės plotą kovosime. Apdairūs, protingi politikai stengiasi viską numatyti ir apgalvoti iš anksto. Jeigu netolimioje ateityje staiga iškiltų vėl pasaulinis karas ir Lietuvai atsirasu gal mybė išsilaisvinti, nebūtų protinga tada pasitarimais lauką vilkinti, duodant progos savo plėšriams, apsuksiams kaimynams pirmiau už mus Lietuvai pasirūpinti. Todėl visiškai yra suprantamas kai kurių Lietuvos susitarinimas ir pasiūlymas, kad laisvinimo veiksniai jau abar su mintyse išbraižyti

būsimos Lietuvos žemėlapiu vaizdą neužmiršdami lietuviškų žemių, ne tik Vilniaus, Punsko — Seinų, bet ir Mažosios Lietuvos.

Sutinku su dr. Balio teigimu, kad Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos sienos, kadaise siekusios iki Juodųjų Jūrų ir netoli Maskvos, šiandien neturi reikšmės. Bet juk ir 1918 metais išsikotos Lietuvos teritorinės sienos šiandien, Lietuvai esant USSR okupacijoje, neturi reikšmės, bet toks žemėlapis buvo įdėtas "Supreme Committee for the Liberation of Lithuania" brošiūroje. Tas ir sukėlė klausimą: ar tai yra sienos kokias VLIK'as yra atėities Lietuvai numatęs? Todėl suprantamas ir Mažosios Lietuvos žmonių nepasitenkinimas, kad ši Lietuvos protėvių žemė paliekama už Lietuvos ribų.

Siūlymas šiandien apie tai pagaltoti, šiandien aptarti Lietuvos ateitį svarbius reikalus, nereikia jau šiandien su ginklu eiti į kovą prieš savo politinius priešus. Todėl stebina toks dr. Balio pasakymas: "Galima abejonai, ar Seinų ir Punsko lietuviai šiandien norėtų būti prijungti prie "tarybinės Lietuvos", ar mieliau jie pasiliktų prie "socialistinės Lenkijos". Juk pats dr. Balys žino, kad lenkai gera valia tu žemių mums niekad nesugrąžins, todėl jų ir Mažosios Lietuvos įjungimas į ateityje ginamą Lietuvos žemių sąrašą, nėra nei soviništinis, nei "ūra patriotinis, nei "didybės manijos" pašaipos vertas siūlymas, bet šventa tautiniai susipratusių lietuvių pareiga. Kiek tu žemių mums pasiseks ateityje išsikovoti, priklausys nuo to laikotarpio politinės situacijos ir nuo tu lietuvių, kuriems teks ginklu tas žemes ginti. Jeigu Seinų ir Punsko klausimas pasilikis pakabęs "ant šuns uodegos", tai tik to-

Dail. A. Rūkštelė. Prieplauka.

dėl, kad nėra išeivijoje atstovų, kurie už tas apskritis kovotų.

Mažoji Lietuva (Rytų Prūsija) yra laimingesnė, nes buvę jos gyventojai, su didele meile bei ištikimybe lietuvių protėvių ryžtingai gina tu žemių priklausomumą Lietuvai. Todėl stebina dr. Balio piktos reakcijos išvada. Cituojų: "Yra toks Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis. Gal jis nori pasireikšti savo veikla. Tačiau šiuo metu išeivijoje kelti diskusijas dėl Lietuvos vakarinių sienų yra beviltiškas dalykas, daugiau pakenkia, negu padeda lietuviškam reikalui. Visiškai ne laiku ir ne vietoje. Tai VLIK'o opozicionierių padarinys — dar viena priekabė patriotizmo priedanga. Opozicionieriai pagavo "mažalietuvius" ant savo meškerės".

Diskusijų beviltiškumas ir taramoji kenksmė lietuviškam reikalui, atrodo išplaukia iš dr.

J. Balio baimės, pesimizmo, neveiklaus bejėgiškumo ir detantei būdingos jo politiškos. Dr. Balys stengiasi mums užčiaupti burnas, kad net nekalbėtume, už ją kovoti. Kas jam apie tokią mūsų ateitį pasakė? Cituosavo žemes: Vilniaus krašto, Punsko ir Seinų apskričių, o ypač Mažosios Lietuvos, kad tuomi nesupykintume lenkų ir vokiečių, kurie tas žemes savinasi. Kitaip tariant, dėl vienybės ir sugyvenimo su imperialistiniais kaimynais, mes privalome atsisakyti savo žemių. Ar tai neperaukšta "kaina dėl nieko"? Patsiems siūlyti besalyginį pasilavimą, kada jo niekas net nereikalauja?

Man rodos, kad šiandien, mums esant tremtyje, kaip tik yra pati geriausia vieta ir geriausias laikas prakalbėti atvirai, kada patys vokiečiai ir lenkai tu pačių rusų yra laikomi už apsielgusius; jiems priminti, kad nesiektų kitiems užkrauti tą pražūtį, kuri šiandien patiems yra nemaloni. Šiandien, kada brestalenykų, vokiečių ir rusų jaunoji karta ir kuri gauna vienašališką, tik jų kraštams naudingą informaciją Lietuvos atžvilgiu, mes neturime bailiškai tylėti, bet juos informuoti iš savo pusės. Neuzmirškime, kad šis jaunimas spręstis ateities politinius uždavinius ir ateityje dalyvaus fronto kovose. Mes turime juos priprapinti prie savo reikalavimų.

Dr. Balys, priminęs, kad Klaipėdos mieste pusė gyventojų yra rusai, Karaliaučiaus mieste vėl daugumą sudaro rusai, ukrainiečiai ir gudai, beviltiškai klausia: "Kas reikėtų daryti, kad Klaipėdos krašte lietuviai nepasidarytų mažuma? Ar mes čia galime ką padaryti? (...) O kur mes imtume etniniu lietuvių jiems pakeisti? (...) Nemanysime, kad tie slavai iš ten ims ir išbėgios. Jei jė būtų išvaryti kokios jėzos (tik ne lietuviškos, mes jos neturėsime), tai ten tuojau įkeltų koją vokiečiai ar lenkai. (...) Tad tegul tie mūsų "ūra patriotai" nurodo, kokių gi būdu kada nors Karaliaučiaus sritis galėtų atitekti Lietuvai? Nebent kokie "marsiečiai" ateitų mums į pagalbą. (...) Melskimės ir tikėkime, kad Lietuva kaip nors atgaus "de facto" nepriklausomybę bent savo dabartinėse ribose, t. y., su Vilniumi ir Klaipėda. Nieko geresnio mes negalime tikėtis. Sienų įsisenėjimas yra šiuo atveju svarbus veiksnys mūsų naudai. Mes neturime ir tokios kuklios karinės jėgos, kokią turėjome 1919 — 20 m."

Tai štai kaip dr. Balys laisvina Lietuvą. Suklūpęs prie Rusijos imperialistinio kalėjimo-vartų, už kurių supančota pagalbais saukiasi Lietuva, jai gieda laidotuvių giesmę. Dr. Balys Lietuvai išvadžino "neįtikingiausia" ateitį. Gyventojai, lietuviai šiandien yra visiškai bejėgiai, anai Balio, jie neturės nei tokios karinės jėgos, kokią turėjo 1919-20 metais. Reikia, mieli, impe-

rialistiniai kaimynai, pasigailėkite ir paimekite mus į savo globą: mes nesame verti laisvės, nes nepajėgiam ir nesugebame už ją kovoti. Kas jam apie tokią mūsų ateitį pasakė? Cituosavo žemes: Vilniaus krašto, Punsko ir Seinų apskričių, o ypač Mažosios Lietuvos, kad tuomi nesupykintume lenkų ir vokiečių, kurie tas žemes savinasi. Kitaip tariant, dėl vienybės ir sugyvenimo su imperialistiniais kaimynais, mes privalome atsisakyti savo žemių. Ar tai neperaukšta "kaina dėl nieko"? Patsiems siūlyti besalyginį pasilavimą, kada jo niekas net nereikalauja?

Dar pasaulio istorijoje nėra buvę tokio politinio veiksnio, kuris rastų savo okupuoto krašto išsivadavimo politikai naudingą, viešai skelbti, pristatyti savo tautai karinės gynybos atžvilgiu taip nepajėgia. Juk tai pačių savęs nuvertinimas savo priešų akivaizdoje. Tuo pasinaudodami lenkai, gal dėlto taip įkyriai mums siūlo savo uniją.

Lietuvos padėtis nėra tokia beviltiškai tragiška kokią dr. Balys nupiešė. Aš siūlau dr. Baliiu pačiam sau atsakyti į šiuos klausimus: Iš kur lietuviai gavo kariuomenę, kuri 1918 metais savo ryžtu ir krauju išpirko Lietuvai nepriklausomybę? Juk Lietuva ir tada Rusijos (carinės) buvo okupuota ir jokios savo tautinės kariuomenės neturėjo. Kokie "marsiečiai" tada lietuviams savanoriams padėjo išsilaisvinti Lietuvą? Štai dar vienas pesimistams pavyzdys: Kaip manijutė Suomija pajėgė prieš toki Rusijos milžiną atsispirti, kada Lietuva besalyginiai pasidavė? Reikia stebėtis, kad dr. Balys, tiek metų išbuvęs Lietuvos laisvinimo veiksmiu, per savo "kritiš-

ko proto sugebėjimą analizuoti faktus", surado tik vieną "konkretų" pasiūlymą: tiktai melstis ir laukti stebuklo, kol Dievo angelai ant dangiškos lėkštės mums atneš Lietuvos nepriklausomybę nors su lenkų ir vokiečių apgautomis slenomis...

BALFO, ALTO IR VLIKO NIEKINIMAS

Atsakymas Jurgui Gediminėnui, Kanadoje, į jo straipsnį "Skirtingos nuomonės", paskelbtą "Karyje" 1980 m. spalio Nr. 8

(Tęsinys)

Kitas, taip pat, nemažas ALTo ir VLIKO pasisekimas, kartu su latvių ir estų dalyviais, buvo įvykdytos protesto demonstracijos Madride, prieš Sovietų S-gos Baltijos valstybių okupaciją ir to protesto žygio išplatinimas daugiausia ispanų, bet taip pat ir kitų Vakarų Europos valstybių spaudoje. Tose protestų demonstracijose Lietuvių Bendruomenė iš viso nedalyvaavo.

Jau pirmą dieną, JAV delegacijos pirmininkas Madrido konferencijoje Griffin Bell, konferencijos atidarymo kalboje, apkaltino Sovietų S-gą dėl invazijos į Afganistaną, ją palygindamas su prieš 40 metų Sovietų S-gos neteisėta invazija į Baltijos valstybes.

Prieš Madrido konferencijos kalėdinę pertrauką, JAV delegacijos vice pirm. Warren Zimmerman pasakė gana aštrią ir griežtą kalbą kaltinamas Sovietų S-gą dėl Baltijos valstybių okupacijos. Tą kalbą telefonu perdavė Margučio radijui, Chicagoje, JAV etninių grupių patariamosios komisijos vienas iš 30 narių, R. Česonis. ("Draugas" 1980. 12. 18).

Cia patiekiu tos kalbos ištrauką:

W. Zimmerman: "Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažįsta nelegalios inkorporacijos ginklu į jėga Latvijos, Lietuvos ir Estijos, kurią įvykdė Sov. S-ga. Šis veiksmas yra aiškiai nesuderinamas su aštuntuoju principu. Aš taip pat norėčiau priminti 4-to principo žodžius, kad jokia okupacija ar teritorijos gavimas lauzantis tarptautinę teisę nebus pripažintas legaliu..."

Zinome, kad mes esame realistai. Mes žinome, kad mažai ką galime padaryti, taisant skriaudą, padarytą prieš 40 metų. Bet nepamirškime, kad laiko tekme nepadarys iš šios skriaudos teisybės".

(Prisiminkime nuolatinis b. kv. — Broniaus Kviklio "Drauge" tvirtinimus, kur jis vis nuo-

latos kartoja, kad Lietuva pagal Helsinkio aktus buvo Sovietų S-gai parduota už Judo grašius. Panašiai tvirtina ir dr. Bronius Nemicas. A. Pl.).

R. Česonis: "Sovietų S-gos reakcija buvo ypatingai aštri. Tokią reakciją šitas dalykas sukėlė, kad mes dar tokios nebuvo me matę. Sovietų atstovas Juris Ribikov pradėjo rankomis skėrėiotis, kumščiais trankytis, kad čia kišimasis yra į jų vidaus reikalus..."

Cia vėl Sovietai panaudoję savo naudai mūsų politines ir karines veiklas išžiūmą nesipriešinti Lietuvos okupacijai. Jei būtų buvę pasipriešinta, šiandien Sovietai negalėtų tvirtinti, kad tai yra jų vidaus reikalas, kad mes savo noru įsijungėme į "brolišku" respublikų skaičių.

Žinomas lietuvių visuomenės veikėjas Algirdas J. Kasulaitis iš Clevelando apie ALTą šitaip pasisako:

"Amerikos Lietuvių Taryba, tai II Pasaulinio karo metu susidariusi visas lietuvių politines ir ideologines grupes (išskyrus komunistus) apimanti Amerikos piliiečių organizacija, pasistačiusi sau tikslą geibėti Lietuvai ir lietuvių..., bent anksčiau jokių pretenzijų nereiškiusi ir svetimus laukus, taryba yra milžiniškų nuopelnų institucija iki šiandien aktyviai vadovaujanti Amerikos lietuviams kovoje už Lietuvos laisvę" ("Naujienos" 1980. 12. 5, str. "Pastabos VLIK'o, ALTo ir PLB").

Čia aš trumpai, keliais žodžiais paminėjau tik kelis svarbesnius Lietuvos laisvinimo kovoje ALTo atliktus darbus ir tu darbu rezultatus, kad kanadiškas, jų turėtų ir Jurgis Gediminėnas ir kiti šiaurės Amerikos lietuviai turėtų šioki tokį supratimą apie ALTą.

Jurgis Gediminėnas teturėdamas silpną ar jokio supratimo, arba blogos valios vedamas apie ALTą šitaip išsireiškia:

"Jeigu užvedamos kalbos apie ALTą (Amerikos Lietuvių Tarybą), tai daugeliui Kanadoje gyvenančių tautiečių, įskaitant ir mane patį iš viso nesuprantama kam šioji organizacija dabar reikalinga, nes be jos puikiausiai apsieinama Kanadoje, Vokietijoje, Australijoje ir kitur... ar nergeriau JAV tautiečiams turėti vieną, demokratiškai išrinktą vadovybę, o tokia kaip tik yra Lietuvių Bendruomenės (LB) vadovybė".

1940 m. JAV kūrėsi ALTa, 1941 m. birželio 22 d. prasidėjus rusų — vokiečių karui, tiek Washingtone, tiek JAV gyventojų sluoksniuose, nuotaikos žymiai pasikeitė Lietuvos nežadai, panašiai kaip Nixon-Kissinger detentės laikotarpyje. ALTai reikėjo dėti daug pastangų, kad Lietuvos byla nebūtų užmiršta, numarinta ir palaidota. Tam buvo nemažas pavojus. 1944.2.4-11 Jaitoj. Krimė, prez. Roosevelt Lietuvai net satelito teisių iš Sovietų S-gos nepareikalavo. Ir iš viso, Lietuva ir kitos Baltijos valstybės, nebuvo net prisimintos. Kiek iš spaudos žinoma, prez. Roosevelt čekoslovakijos prezidentui E. Ruard Beneš slaptai pranešęs, kad jis pat slaptai pranešė Stalinui, kad šis galis Baltijos valstybes pasilaukti Sovietų S-gai.

1941 m. gegužės 15 d. valdybos susirinkime, Chicagoje visais balsais nutarta Lietuvai Gelbėti Tarybą — LGT pavadinti Amerikos Lietuvių Tarybą — ALTa. Šiandien ALTą sudaro 13 organizacijų. Lietuvos laisvinimo darbas vyksta sklandžiai ir darniai, jei neskaityti pasaulinių jėgų trukdymo ir darbu dublavimo iš PLB ir JAV LB pusės. (Bus daugiau)

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the World's Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

U.S. Bonds mature in less than six years.

APYNSYS

Augo apynys darže
 Ir apie sausą stulpą emė jis raitytis.
 O jaunas ažuolas žaliavo už tvoros lauke.
 "Kokia nauda iš tos baidyklės
 Ir iš visos tu medžių atmainos?
 Nei vienu atveju jis tavęs neatstos;
 Na, ar gali kas nors tau prilgti?"
 Taip sakė apynys, norėdamas stulpui tam įtikti.
 "Nors ta baidyklė ir lapais padengta,
 Bet kaip jie šiurkštūs, kokia biauri spalva".
 Tuo tarpu vos savaitė tik praslinko,
 Šeimnininkas malkoms tą stulpą pasirinko,
 O vietoj jo tą ažuoliuką pasodino,
 Jį palaistė ir trašomis pamaitino.
 Ažuoliukas prigijo ir gražiai augo;
 Jis dabar tą apynį nuo vėjo saugo.
 Apie jį jau apynys sukinėjas
 Ir prie jo meiliai šliejas,
 Girdamas jį be paliovų,
 Tarytum jis jo nebūtų šmeižęs niekadros.

Elgesys kiekvieno pataikūno yra šlykštus.
 Jis skleidžia apie tave piktus šmeižtus;
 Kaip tu nesistengtum dirbti,
 Nesitikėk, kad telktų jis tave pagirti.
 O jei tik praturtėsi, ar pagarsėsi,
 Tai jį pirmą savo priemenę regėsi.

Vytautas Petraitis, PASAKECIOS pagal Krylovą, 217 psl., gaunamos Naujienose. Kaina \$3.

ISPŪDŽIAI IŠ VLIKO SEIMO

1980 metų gruodžio 13 ir 14 dienomis Kanadoje, Toronto mieste, Tautiniuose namuose įvykęs Vliko seimas buvo skėmingas. Pasikeitus VLIKO pirmininkui ir, vietoje dr. K. Valiūno išrinkus dr. Kazį Bobelį, mažuma buvo nepatenkinta, nes dr. K. Bobelis užėmė griežtesnę liniją prieš bet kokį bendravimą su Lietuvos okupantu ir jo tarnais.

Prieš VLIKO veiklą ir pirminką kai kurioje spaudoje buvo prirašyta nepagrįstų užgaulių. Bet tai buvo mažumos balsas ir patriotai lietuviai, tą suprastami, VLIKO veiklą vertino ir gavę vietos patriotinės spaudos puslapiuose (daugiausia dienraštyje Naujienose) apgynę VLIKO veikėjus.

Sveikintinas dalykas, kad VLIKas ir ALTas šiuo metu dirba sutartinai dėl Lietuvos laisvės. VLIKas, kaip Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, susiorganizavęs vokiečių okupacijos metu Lietuvoje, turi mandatą globaliniu mastu veikti ir informuoti laisvą pasaulį apie Sovietų pavergtą Lietuvą ir ten vykdomą genocidą.

Taip pat ir Amerikos lietuviai, Sovietams okupavus Lietuvą, susiorganizavo į Lietuvai Gelbėti Tarybą. Kad darbas įvyktų sklandžiau, 1943 m. rugsėjo 2-3 dienomis Pittsburghe, vadovaujant dabartiniam SIA prezidentui Povilui Dargiui, įvyko Amerikos Lietuvių Kongresas, kuriame dalyvavo visų politinių (išskyrus komunistų) partijų atstovai, išrinko vykdomąjį komitetą ir tas komitetas pasivadino Amerikos Lietuvių Taryba.

Tas komitetas sumaniai veikė ir jo pastangų dėka mes, lietuviai, pabėgę nuo sovietinio komunizmo, nebuvo grąžinti į Sovietų okupuotą Lietuvą, kur okupantas mus visus būtų išsiuntęs į Sibirą vergo darbams.

ir lėtai mirčiai. Amerikos Lietuvių Taryba turi pilną politinį mandatą dirbti JAV-se.

Prieš VLIKO seimą, "Darbininkė" 1980 m. gruodžio 5 d. pasirodė Algimanto S. Gečio straipsnis "VLIKO seimui Toronte susirenkant".

Dėl šio straipsnio VLIKO vicepirmininkas informacijos spaudos reikalams ir J. Balyš VLIKO seime šiaip pasisakė: "Išėjimas spaudoje ypač pasižymi neobjektyvumu ir žema žurnalistine morale "Pasaulio Lietuvis" ir "Darbininkas". To laikraščio gruodžio 5 d. numeryje idėtas Algimanto Gečio straipsnis peržengia visas žurnalistinės etikos ir kultūringų visuomenės veiklos santykių ribas".

Taip pat ir žurnale "Karys" Nr. 8 1980 m. spalio mėn. slapukas Jurgis Gediminėnas rašo "Skirtingos Nuomonės" skiltyse: "Amerikos Lietuvių Taryba nebereikalinga, VLIKas nebereikalingas, užtenka vien Lietuvių Bendruomenės".

Kaip tik to siekia ir Lietuvos okupantas — Sovietai. Gi Lietuvos Bendruomenės vadovų — Algimanto Gečio dukra A. Gečytė ir PLB-nės pirm. Vytauto Kamanto dukrelė D. Kamantaitė 1980 m. gegužės mėn. lankėsi okup. Lietuvoje, kur taip susižavėjo pavergta Lietuva, kad iš susidariusių įspūdžių, esą, galėtų net knygą parašyti. Išvažiudama pareiškė: "Mano svajonė dabar — lietuvių kalbos kursai Universitete. Sakau: iki pasimatymo!" (1980 m. V. 22 d. "Gimtas Kraštas").

Kas gi yra tie Kapsuko universiteto kursai, nereikia aiškinti. Universiteto lektorai tai labai gudrus kompartijos nariai, kurie išėjimas jaunimą paruošia, laikui atėjus, žygiuoti su raudona vėliava ir skelbti marksistines idėjas. Atrodo, kad to siekia ir slapukas Jurgis Gediminėnas.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UZ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UZ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimu, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuriai yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą b Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi su valtes susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

A. Marčiulionis — Keturi Evangelistai

čia pacitavau tik kelių rašėjų nepalankius straipsnius apie VLIKą, nes jų svajonės buvo, kad VLIKO seime įvyktų erzelis. O dabar gi kiek parašysiu apie VLIKO seimą ir jame susidariusias nuotaikas.

VLIKO seimo vykdomasis komitetas buvo sudarytas iš dr. A. Pacevičiaus — pirm., inž. H. Lapo — vicepirm. ir A. Firavičiaus — išd.

Seimo Garbės komitetas įėjo: dr. J. Zmuidzinai — Lietuvos gen. konsulas, kun. J. Staškus — Liet. Kankinių par. klebonas, tėv. A. Šimanavičius, O.F.M. — Prisišikėlimo par. klebonas, kun. A. Žilinskas — Liet. evang. išganytojo par. klebonas, prof. A. Zubrys, Liet. Kūrėjų-savonorių Toronto skyr. pirm., adv. J. Kuraitė — KLB Krašto pirm., R. Jonaitienė — KLB Toronto apyl. pirm., L. Beržinytė — Kanados Liet. Jaunimo pirm., inž. E. Čiuplinskas — KLF valdybos pirm., A. Senkus — Toronto Liet. namų pirm., A. Rnkūnas — Anapilio t-bės pirm., ir V. Skrinckas — Kanados skautų rajono vadas.

Seimo darbotvarkė

Šeštadienį, gruodžio 13 d., 9 val. ryto — seimo narių ir svečių registracija. Pirmas posėdis buvo numatytas 9:30 val. ryto, bet prasidėjo tik 10 val. Seimui rengti kom. pirmininkas dr. A. Pacevičius atidarė seimą ir, pasveikinęs seimo dalyvius ir svečius, pakvietė VLIKO pirmininką dr. K. Bobelį pradėti seimo darbą.

Dr. K. Bobelis, pareiškęs padėką seimo rengimo komiteto

pirm. dr. A. Pacevičiui ir visiems jo padėjėjams, pasiūlė priimti VLIKO atspausdintą darbotvarkę.

Pažėmėnas siūlė visas paskaitas nukelti į antros dienos posėdžius, o pirmą dieną skirti tik darbo posėdžiams; dr. D. Krievickas prašė įtraukti į dienotvarkę ir jo pranešimą: VLIKO atstovas iš Anglijos Z. Juras prašė pastudijuoti lietuviškos spaudos reikalus. Tada VLIKO pirm. dr. K. Bobelis pranešė, kad V. Sakalio paskaitos nebus, nes jis neatvyks, todėl pilnai užteks laiko pasiūlytai darbotvarkėi.

Inž. J. Jurskūnas pasiūlė darbotvarkę priimti be pataisų. Jo pasiūlymas buvo priimtas rankų plojimų. Kitokių pasiūlymų nebuvo.

Dr. K. Bobelis pakvietė prėlatą J. Balkūną maldai sukaltėti.

Į darbo prezidiumą buvo pakviesti: E. Bartkus, S. Jakubickas ir P. Augaitis; sekretoriai — M. Pranevičius ir S. Vankana.

VLIKO pirm. dr. K. Bobelis, sudaręs darbo prezidiumą, kreipėsi į visus delegatus ir svečius, primindamas, kad keliamieji klausimai būtų išspręsti dar nioje nuotaiškoje ir nutarimai būtų priimti tik daugumos balsais. Pirmas seimų pirmininkavo E. Bartkus.

Sveikinimai

Pirmą sveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas Kanadoje dr. J. Zmuidzinai, palinkėdamas vienybės dirbant Lietuvos laisvinimo darbą; pri-

minė Lietuvos persekiojimą ok. Lietuvoje; vertino pavergtos Lietuvos lietuvių laisvės pajautimo stiprėjimą, kuris yra ir užginklą stipresnis; kvietė visus lietuvius visais būdais prisidėti prie Lietuvos laisvinimo, tai tik tada Lietuva bus laisva.

Sekantis sveikino dr. J. Sungaila — PLB-nės vada. Pastarasis nepalankiai atsiliepė apie dabartinę VLIKO valdybą. Girdi, tarp VLIKO ir PLB seniau buvo nuostoras bendradarbiavimas. Bet tas bendradarbiavimas yra dabar žiauriai pažeistas, ir nesantaika tarp VLIKO ir PLB labai kenkia Lietuvos laisvinimo darbui.

Savo pranešime dr. J. Sungaila palietė VLIKO nesantaiką 1961 metais. 1963 metais dr. J. Sungaila buvo pakviestas taikintoju, ir jam pavyko sutarinti. Bė to, pagal PLB patirtas žinias, Pietų Amerika esanti nusivylusi VLIKO veikla ir ta negerovė pradeda pasireikšti ir Kanadoje. Kai kurių kanadiečių delegatų buvo suprasta, kad toks dr. J. Sungailos PLB-nės vardu pranešimas buvo vienpusiškas ir užgaunantis VLIKą. Deja, toks dr. J. Sungailos pareiškimas gal būtų tikęs diskusijoms prasidėjus, bet ne sveikinimų laiku.

VLIKą sveikino ir labai palankiai atsiliepė: Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirm. adv. J. Kuraitė, KLB Toronto apyl. pirm. R. Jonaitienė ir Anapilio Lietuvių Jaunimo sąjungos pirm. L. Beržinytė. Daug sveikinimų buvo raštu, kurie taip pat vertino VLIKO veiklą.

Pranešimus apie VLIKO veiklą padarė VLIKO T-bos pirm. dr. V. Šimaitis. Tikiu, kad jo pranešimas bus ištais paskelbtas spaudoje. Ilgą pranešimą padarė VLIKO pirm. dr. K. Bobelis. Pranešimas buvo atspausdintas, bet, kadangi PLB atstovas dr. J. Sungaila buvo apkaltingas VLIKą už nenorėjimą susitarti ir bendradarbiauti su PLB-ne, tai VLIKO pirm. dr. K. Bobelis visą reikalą išsamiai nušvietė žodžiu.

VLIKO pirmininkas tvirtu balsu taip pareiškė: "Kaip galima susitarti, jei PLB-nės pirmininko V. Kamanto dukra lankosi Sovietų okupuotoje Lietuvoje ir ten baliavoja su okupanto tarnais". Po jo tokio pasakymo kilo audringi plojimai. Tas rodo, kad VLIKO pirmininko drąsus ir tiesą nusakantis atkirtis prieš PLB-nės atstovo pranešimą buvo įvertintas teigiamai ir VLIKO prestižas žymiai sustiprėjo.

(Bus daugiau)

"REKORDAI"

Sigutė Pašilytė 1980 m. kovo 31 d. Naujienų 60 Nr. talpino žinute, kad lakūnas Charles Lindberg pirmas perskrido Atlantą ir sunaudojo daug benzino — visai nereikalingai kelionei. Aš protestuoju ir prašau Sigutę atšaukti ir atsiprašyti daugumos amerikiečių įžeidimo.

1) Benzinas tada kainavo 3 centai galonas;

2) Lindbergą pasitiko ir bučiavo Paryžiaus gražuolės;

3) Prancūzija, Belgija, Anglija ir JAV apdovanojo aukso medaliais;

4) Prezidentas Coolidge pa-

siuntė karo laivą jį parvežti atgal į JAV-bes;

5) Spauda jį pasitiko ir davė jam milijoną dol. už knygą WE.

Tą Lindbergo žygį ir visą jo gyvenimą sekęs — Pranas Adomaitis

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$532.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

LIŪTAS IR AVINAI

Prieš keletą metų į Karštųjų Saltinių šalį atsikraustė apie porą kuopų organizuotais ir neorganizuotiems gimusių baltų palikonių. Jie čia atsirado ne nugalėti, bet trumpindami fronto linijas, kad galėtų tęsti kovas už tėvų žemę. Apleidžiant sugriautą Vokietiją, mums buvo tuometinių vadų pasakyta, kad būsimie ambasadoriais, bet gerai pasisekė, jei nutūpėme suvokloje. Organizuotiems gimė nei savo karine išvaizda, nei kuom k tu nesiskyrė nuo kitaip gimusių, tik turi laimę būti vedami šaunaus vado. Jis pamaldžiai pamėgdžioja kitų tautų vadina-mus vadus.

Napoleonas yra pasakęs: "Geriau avinų banda, liūto vedama, nei liūtų banda avino vedama". Tad jis save laiko tuo liūtu, o kitus embasadorius aviniais; jiems daug kur gražiai neteisėbė teisėbė paverčia, vadinama kontrolės komisija daro ką jis liepia; posėdžių protokolai arba nerašomi, arba rašomi jo padiktuoti.

Argentinos diktatoriaus Pero no žmona Ievutė daug kur kišo savo nosytę į krašto valdymo reikalus. Ji buvo suorganizuavusi biedniokus ir pavadino "bė-marskiniais". Mūsų gi organizuotųjų vado palydovė neatsilieka, tik ji neturi "bėmarskinų", o gerokai apžėlusius avinus, kurie neretai ragus užriėtę meke-na prie bankų durų. Ji mėgsta girdėti savo balsėlių radijo ban-gams, sėdėti prie staliukų renkant aukas, kurių dalis eina didžiūnų ekskursijoms apmokėti, teismuose advokatams nusamdyti ir pan.

Nėra užmirštas ir generalas de Gaulle. Jo pavyzdžiu vadas dažnai savonoriškai atstatydi-na ir savonoriškai, nei kiemo ne-prašomas, vėl į sostą grįžta. De Gaulle grįžo tautos prašomas tik po kelių metų, o mūsų tik po kelių valandų.

Negalima atsilikti ir nuo Hit-lerio. Tas turėjo įsitaisęs Braun, tik ji neturėjo jokios galios vals-tybinuose reikaluose. Ji net ne-galėjo kartu su Hitleriu eiti pa-

siuntė karo laivą jį parvežti atgal į JAV-bes;

5) Spauda jį pasitiko ir davė jam milijoną dol. už knygą WE.

Tą Lindbergo žygį ir visą jo gyvenimą sekęs — Pranas Adomaitis

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$532.

sivaikščioti. Už tai jai buvo Ba-varijos Alpėse Bergtesgadene slėptuvėje įrengtas, koklėmis išklotas vonios kambarys.

Mūsų vado Ieva staučia visur, tik negalima būtų sakyti, kad ji eina tikrosios Ievos pareigas. Ji į Karštųjų Saltinių padangą at-kažo iš Šilutų Vakarų, o gal iš Borneo salos beždžionių operos, nes vaizduoja mokančią ir galinčią dainuoti. Čia tuoj įsiveržė, kur tik šventos giesmės te-giedamos, tik kažin ar nepradės ir sekmadieniais ir iš plonos knygelės skaityti. Su šventomis, giesmėmis didelio garso nepa-sieksi, tad vadas šokosi "neconali-zuoti" radijo transliacijas. Pa-vedė smarkiam kanceliarijos virš-ininkui parašyti taisykles, kaip tvarkyti programas, o Finansų ministeriui atimti iš avinų su-rinktus pinigus. Pradėjo visais frontais puolimą. Uždraudė kont-rolės komisijos pirmininkui pas-kelbti revizijos aktą, kad sudar-rius išpūdį apie redaktoriaus ne-sąžiningumą ir, svarbiausia, kad niekas nežinotų kiek "neconali-zuota" pinigų. Pačios taisyklės tiesiog be priekaištų: geresnių ir seniuo padėjėjas nebūtų pa-rašęs, tik kažin kodėl jį auto-rius neleidė net parodyti kitam valdybos nariui. Gal būt, gėdi-nasi savo kūriniu.

Transliacijos užgrobus, pasi-dėjo tikras Lietuvos vadavimas. Vadas rašo, žmona skaito. Buvo paskelbta, kad beveik veltui bus duodami senjorams namai. Na-mų statymo atveju mūsų vadas pasirodė aviniausias iš visų avinų, kad patikėjo tokiom nesą-monėm, kad Federalinė valdžia finansuos jų statybą. Iš organi-zuotųjų štabo buvo atvykęs la-bai mokytas žmogus, atvežė tiems namams gauti užpildyti formas su virš šimtu klausimų. Iš viso neaišku, iš kur ta idėja buvo kilusi? Gal organizuotųjų nuopelnam pakelti, gal priešrin-kiminei propagandai, gal kong-reso atstovei iš New York, gal Dobryninui ar politrukui Pet-roniui?

Turint radijo, išaušo nauja ga-dynė. Už žmonių suaukotus pi-nigus sau sedėk supamoje kėdė-je, girksnok kavutė ir klausy-kis, kaip gražiai tavo balsas sklinda etero bangomis. Svar-biausia, kad visi žino kas kalba. (Nakelta į penktą puslapį)

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusевичiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šleikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetas, rašytojas ir tau-tinių šokių pirmūnės Juozas Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan-tiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktas duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašy-tas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslų to laikotarpio buities lite-ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai ir vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMĖS LEME, rašytojės Petronėlės Orintaitės atsi-minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir-maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poe-ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas
Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje
AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA
Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastan-gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.56.
Knygos bus išsiųstos, jei \$1.56 čekis arba Money Orderis bus pašlęstas tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Uo sausia pirmos dienos
Olenrasčio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$45.00
pusių metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose
metams \$48.00

NAUJIENU raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
vnt 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Turime pajudėti

Paskutiniams dviem mėnesiais įvyko keletas svarbių dalykų tarptautiniame, Amerikos ir lietuvių gyvenime. Mums yra svarbūs visi įvykiai, bet mums visiems patys svarbiausi yra lietuviško gyvenimo įvykiai. Kad galėtume geriau orientuotis ir suprasti, kas darosi pas mus, nors trumpai paminėsime kiekvieną svarbesnį visuomeninio gyvenimo faktą. Pradėsime pačia naujaisiais dabartimi, kad galėtume padėti į savo vietą paskutinių dviejų mėnesių įvykius.

Saučio 20 dienos pavakare Irano vyriausybė leido 52 Amerikos piliečiams sulipti į du Alžiro keleivinius lėktuvus, gamintus Amerikoje, kad 14 mėnesių izoliuoti, kankinti ir gaudinti Amerikos piliečiai galėtų išskristi iš Irano erdvės.

Parlamento paskritas mūla B. Nabavi, pasidžiaugęs gerai atliktu darbu, tarė: "Paklupdėm Ameriką!"

Nabavi ir visa premjero M. A. Rajai vyriausybė tyčiosi iš prezidento Carterio, kai jis negavo progos "išlaisvinti suimtuju", nors jis buvo pasirengęs skristi į Vokietiją ir pasveikinti atskrendančius Amerikos piliečius. Dabartinei Irano vyriausybei visai neberūpi prezidentų pakaitos Washington, jų rinkimai ir priesaikos. Jie atgavo išaldytus pinigus ir tikisi laimėti karą su Iraku, ir kiekvieną mėnesį gauti po bilijoną dolerių už parduotą naftą.

Naujam prezidentui Reaganui kyla nauja problema. JAV pareigūnai, gengsterių spaudžiami, privertė JAV vardu pasirašyti žeminančią sutartį, kuri privertė sumokėti Irano islamiškai vyriausybei dideles sumas pinigų. Pagal veikiančius įstatymus, prievarta pasirašyta sutartis neturi teisinės galios, nes ji buvo pasirašyta prievartos būdu. Valdžią Irane pagrobusieji gengsteriai patrigėbė ir nepaleido Amerikos piliečių, kol Amerika nešmokėjo jiems išpirkimo mokesčio. Piratų gadyneje išpirkimo mokesčius mokėjo už kiekvieną nelaisvėn paimtą karį. Tokių pačių mokesčių reikalauja Irano valdžią pagrobę Islamo šalininkai. Jie nekrepia dėmesio į Irano kurdus arba Persijoje gyvenusius arabus, bet jie skelbia parlamentą, vyriausybę, atsakingą vienam žmogui — mulai Chomeini.

Velkęs Irano ir JAV susitarimas liepė paleisti visus diplomatus ir JAV ambasados tarnautojus. Amerika paleido visus iranėčius, o dabartinė Irano vyriausybė pareikalavo ir gavo pusdešimto bilijono išpirkimo mokesčio. Jeigu prez. Reaganas pripažins prievarta padarytą susitarimą, tai kitos valstybės, iranėčių padrąsintos, lups dar didesnius mokesčius ir visokias lengvatas iš Amerikos. Jos pagrobs Amerikos diplomatus ir reikalaua didelio išpirkimo mokesčio, kaip to reikalavo Irano vyriausybės pareigūnai. Prievarta padarytos sutarties gali turės spręsti ne tikta Amerikos prezidentas, bet ir visi Amerikos piliečiai. Šis faktas, liečiantis visus Amerikos lietuvius, visų Amerikos piliečių privalės būti sprendžiamas.

Antras labai svarbus faktas yra Amerikos prezidento rinkimai. Didelė Amerikos lietuvių dauguma ilgus metus balsavo už demokratus. Daugelis jų ir šį kartą balsavo už demokratų kandidatą Jimmy Carterį. Bet didelė krašto gyventojų dauguma pasisakė už ilgus metus, iki prezidento Trumano laikų, balsavusių už demokratų, bet vėliau perėjusių pas respublikonus, ir laimėjusių krašto prezidentūrą. Prezidentas Reaganas jau pradėjo eiti savo pareigas. Dalis naujai atvažiuosiu lietuvių tremtinių, daugumoj profesionalai arba geri amatininkai, balsavo už respublikonus ir daug prisidėjo prie respublikonų partijos laimėjimų.

Lietuviai respublikonai, padėję Reaganui laimėti, gali panaudoti gerus savo santykius su prezidentūra ir Valstybės departamentu lietuvių pozicijoms sustiprinti dabartinėje administracijoje. "Prie Baltųjų Rūmų" prisiplakę keli lietuviai respublikonai, a la gečiai, buvo išprašyti iš prezidento "patarėjų" pareigų, nes buvusiam prezidentui buvo aišku, kad jie buvo respublikonai, priliūdę prie demokratų aukštų vietų. Dabar jie galėtų uždaryti visas duris bendradarbiautojams ir bendrakeleiviams, siunčiantiems savo dukras į Kapsuko kursų ir Rumsiškių muziejus.

Trečias faktas yra Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto sustiprinimas. VLIKas praėjusiais metais buvo apvalytas nuo nepageidaujamų elementų, kurie labiau stengėsi sudaryti atskirą tremtinių jėgą, norinčią bendradarbiauti su okupantu. Jiems rūpi suardyti veikiančias organizacijas ir patiems atstotiti tų organizacijų priešakyje. Toronto seimas įrodė, kad mažą frontininkų grupelę VLIKo jau neišardys ir jokių prižiūrėtojų iš viršaus neprimės.

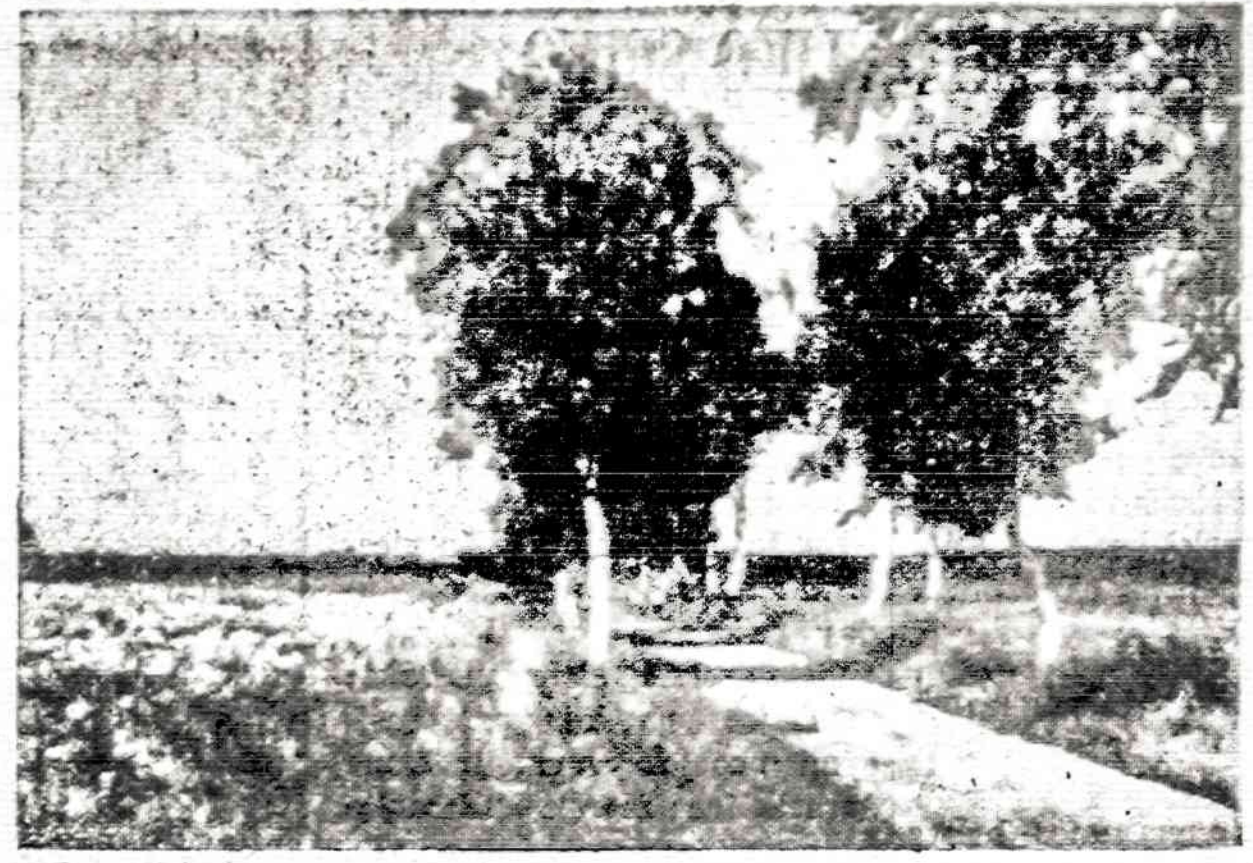
ALTas taip pat tiek sustiprėjo, kad joks įsibrovėlis nepajęs ALT'o išardyti, kaip į katalikų spaudą įsibrovę bendradarbiautojai.

Tai ko dabar laukti? Ar ne metas jau pajudėti ir užkirsti laiką bendradarbiautojams, lietuviškų organizacijų ardytojams ir tarpusavio neapykantos kėlėjams?

Mums atrodo, kad visos lietuviškos organizacijos privalo aiškiai pasakyti, kad reikia baigti su veiklos skaldytojais, intrigu skelbėjais ir nepasitikėjimo kėlėjais. Pirmiausia reikia reikalauti faktų kiekvienam šmeižtui ir įtarinėjimui. Neatleisti, kol nepasakys, kas ir kur ardo lietuvišką darbą, tegu pasako vietą ir šmeižo laiką.

Visos didesnės lietuviškos organizacijos privalėtų susirinkimuose praversti rezolucijas, aiškiai pasisakančias už ALT'ą ir VLIK'ą. Tos rezolucijos privalo būti pasijustos šių organizacijų vadovybėms. Jos privalo atkreipti dėmesį į rezolucijas ir imtis priemonių beprasmiams šmeižtams baigti.

Visos organizacijos privalo remti už Lietuvos laisvę

DĖL MŪSŲ SANTYKIŲ SU LENKAIS

Laisva ir nepriklausoma Lietuva, 1919 metais likvidavusi Lenkijos Lietuvoje ruošta sukilimą (POW) — perversmą ir 1920 m. liepos 12 d. Maskvoje pasirašiusi taikos sutartį su Rusija, pasijuto esanti saugi. Tai dar susijuro ir 1920 m. spalio 7 d. Suvalkuose abiejų kraštų pasirašyta paliaubų sutartis. Tada jau turėjome ir kūrėmės savo sostinėje Vilniuje. (Šių eilučių autorius džiaugėsi Vilniuje tada, nors ir trumpai ten ejęs savo kanę prievole).

Deja, po dviejų dienų, paliaubų sutartį Suvalkuose pasirašius, t. y. spalio 9 d. Lenkijos pulkų užpulti, skubėjome į Kauną. Tai daug didesnė lenkų klaida prieš Lietuvą, negu dabar Irano prieš Ameriką užėmus Teherane ambasados namus ir pagrobus ikaitais visus ten buvusius tarnautojus. Tik gerai, Amerikos ikaitais rūpinosi visas laisvasis pasaulis, o Lietuvos niekas neužtarė. Tai pirmasis mano akivaizdus susidūrimas su klastingais lenkais.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, posėdžiaudamas Kauno pogrindyje, kartą svarstė ir nutarė užmegzti ryšius savo kaimynais latviais ir lenkais, taip pat kovojančiais prieš tą patį okupantą-vokiečius. Komiteto pirmininkas prof. Steponas Kairys, kaip socialdemokratas, išvyko į Rygą pas savo gerai pažįstamus latvių socialdemokratus. Grįžęs iš kelionės, VLIKo posėdžiui pranešė, kad latvių jokios pogrindžio kovos nėra.

Į Varšuvą VLIKas pasiuntė vilniečių lietuvi, man labai artimą vyrą (pavardės neminiu, nes dar gyvas). Mes prieš okupantą kovojome savomis priemonėmis, pasisakančią spaudą. Jau metas pajudėti ir baigti be-reikalingus erzelius.

Laisva ir nepriklausoma Lietuva, 1919 metais likvidavusi griovimą, gindamiesi nuo vokiečių kolonizacijos, stengėmės gelbėti savo tautiečius, ypač jaunimą, nuo mobilizacijos, masinio gabenimo darbams į reičą ir kt. Lenkų pogrindis kovojė ginčly, gaudamas paramos iš Vakarų valstybių ir jos laukdami iš ateinančios Rusijos.

VLIKo pasiuntinys Varšuvoje lengvai susirado pagrindinį kovos vedimo štabą ir pradėjo kalbėtis ten apie bendros kovos būdus bei priemones ir apie dviejų išsilavinusių valstybių kaimyninius santykius. Greitai paaiškėjo ir lenkų ateities užsimojimai. Jie pasisakė, kad karui pasibaigus, Lenkijai teks žymiai plačiau prasipūsti pagal Baltijos jūrą ir kad dėl to, Lenkijai turės priklausyti Karaliaučiaus ir Klaipėdos uostai.

Kai delegatas iš Varšuvos grįžęs visa tai papasakojo Komiteto pirmininkui Kairiui, o Kairys išdėstė VLIKo posėdžiui, nutarta daugiau jokių susitikimų su lenkais nebeįsikišti. Tiesa, šiek tiek pirmiau, Vilniuje įvyko grynai diplomatinis pasitarimas. Iš mūsų pusės kalbėjosi dr. Ladas Natkevičius, buvęs Lietuvos atstovas Maskvoje. Tai buvo tik grynai diplomatinis apsičiūpinėjimas ir sutarta dar kartą susitikti. Nebesusitikti. Tai antras mano asmeniškai patyrimas apie lenkus.

Gana senokai, vienas, dabar veiklus benruomenininkas, mėgo susitikinėti su iš okupuotos Lietuvos atvykstančiais komunistų partijos ir valdžios pareigūnais. Su vienu iš tokių aukštų pareigūnų išsinekęs ir dėl valstybinės Lietuvos ateities. Aukštasis pareigūnas mūsų pusės pokalbininkui pasakė, kad ateity-

je Klaipėdą tikrai atlaikysime bet kaip bus su Vilniumi, esą sunku numatyti. Tai trečias mano patyrimas.

Po to, kas visiem gerai žinoma apie buvusius Lietuvos-Lenkijos santykius per 20 metų ir po savo asmeniškai patyrimo apie lenkų užmačius prieš Lietuvą, manau, kad mūsų Brendruomenės centro ir šio krašto lyderiai, lankydami pas neįžymų tik praterintines organizacijas atstovą, padarė didelę fatalinę klaidą. Jei tie Brendruomenės atstovai būtų tik pasveikinę lenkus dėl Lenkijos darbininkų laimėjimo išsteigti laisvą darbininkų uniją, nieko būtų galima turėti prie, net galima buvo pritarti. Tačiau kitokių pažadų, kad ir lietuvių maldos, kai jau ten daug laimėta, nereikėjo pasiūlyti. Tai vis politinė naujakurystė.

Man atrodo, kad pribrendęs yra laikas mums patiems, gyvenantiems laisvajame pasaulyje, ne tik galvoti, bet ir ką nors daryti dėl atnaujintos ne tik Lietuvos, bet ir kitų savo kaimyninių valstybių. Su kokiais savo kaimynais turėtume šnekėtis kaip sudaryti politinius blokus, federacijas ar kitokių formų junginius Europoje. O tai geriausia galima aptarti tik laisvajame pasaulyje. Tiesa, tais reikalais rūpintis yra išpareigojęsi Lietuvos Studijų Komisija prie VLIKo Tarybos. Gal būt ji apie tai galvoja, o gal ir veikia, aš tam tikiu.

Juozas Audėnas

— Buvusį Valstybės sekretoriaus pavaduotoją W. Christopher Washingtono sveikino didelis diplomatų būrys už sėkmingą derybų pabaigą su Irano valdžią.

— Buvęs konsulas Lijek reikalauja iširti visą pagrobų diplomatų reiklą, kad ateityje panašūs dalykai nepasikartotų.

VINCAS ŽEMAITIS

Povilo Kušnerio knyga ir Povilo Reklaičio recenzija

(Tęsinys)

Atsakysiu, kad "Pietryčių Pabaltijis" nėra nei koks nors ypatingas, nei naujas terminas, bet pati paprasčiausia ir visai neutrali firamos teritorijos geografinė identifikacija: "pietrytinis Baltijos jūros pakraštys" (kaip "Siaurės rytų pabaltijis" šiandien būtų Suomija, kurioje, pagal prof. Gimbutienę, kadaise taip pat aiščiųbaltų gyventa). Nejaugi knygos antraštę reikėjo versti "Buvusių Rytprūsijų" ar "Siaurinės Lenkijos ir vakarinės Rusijos etninė praeitis"? Vicomis ji apima daugiau negu tik priešakinius Rytprūsius — gi nors, pagal sovietus, Kaliningrado sritis yra integralinė Rusijos dalis", nemanau, kad mes su tuo sutiktume. O tvirtinti, kad žodis "studija" savo prasme tiek skiriasi nuo gremėzdisko "ištirimo bandymo", kad jį naudodamas vertėjas būtų įdėjęs kokią tai slaptą naudą, yra tikrai juokinga. Gal gi ir tikrai būtų buvę geriau, jeigu ir pats Reklaitis būtų buvęs toks kuklus — ir po savo rašinio antraštę mažesniems raidėms būtų pridėjęs: "recenzijos bandymas"! Bet paprastai, tiek kiekvienas rimtesnis mokslininkas, tiek ir jo skaitytojas, puikiai žino, kad net pats geriausias mokslinis darbas yra tik bandymas kelyje į tiesos pilnatvę: pačiu geriausiu atveju, gal "paskutinis", bet niekuomet "galutinis mokslo žodis". Kas gi liečia trečiąją antraštę ir (tikrai ne vien "Studija lituanica") terminą "Mažoji Lietuva", jis čia: 1) nėra "logiškas", nes knygoje daugiausia tiktai apie Mažąją Lietuvą kalbama, 2) būdamas į antraštę įtrauktas, palengvina ieškantiems ta tema medžiagos bibliotekose.

Prieš Povilo Reklaičio nuomonę, kad knygos pradžia Liudviko Rėzos eilėraštis "visiškai netinka", užteks tik pastatyti nuomonę (pagal patį Reklaitį "kritiško žmogaus") mazlietuvio teisininko bei muziko Valterio Banaičio: "teliaka pagirti knygos leidėjus, kad įsidėjo Liudviko Rėzos eilėraščių..." ("Pietryčių Pabaltijio etninė praeitis: žvilgsnis į veikalą, kurio seniai reikėjo", "Draugas", 1979.VII.21, Nr. 169, p. 5). Įdomu, kad cituodamas šį labai palankų knygos vertinimą (nors "Drauge" stipriai sutrumpintą bei susilpnintą — plg. tą patį tekstą "Naujienose", 1979.VII.9-10, Nr. 157-8). Reklaitis pasirinko nurodydamas jo datą (jis rašo: 1979.VII.2) ir užmiršta paminėti laikraščio numerį (bei puslapį), nors tą padaro cituodamas "Pasaulio Lietuvių", vos keturiomis eilutėmis aukščiau.

Po to seka ilgiausia eilė estetiųjų pastabų, tarp kurių yra keletas visai vertingų ir tinkamų atsižvelgti, naują knygos laidą ruošiant, nes ši neužilgo išsibaigė (jų tarpe ir jau minėtoji: dėl iliustracijų bei šaltinių sąrašo). Tik visiškai netinka rimto mokslininko rašymai recenzijai visokie "kvepėjimai plagiatu", samoningi "nuslėpimai", "emocionališki nukrypimai" ir fanatiška neapykanta ir tulžies išliejimai. "leidėjų įvardinaj kalbėjimai", tiesioginiai "nuplagijavimai", ar stačiai "vogimai".

Autentiškos prof. Kušnerio bibliografijos išlaikymas, kad skaitytojo neklaidintus veikalais, kurie knygai nebuvo panaudoti, Reklaičiui "visu ryškumu įrodo vertimo leidėjų antimokslinį nusistatymą". Įdomu, kad jis būtų sakęs, jei čia būtų atradęs "išbraukimų bei papildymų"? Aišku, būtų buvę gera dar atskirai pridėti plačiau 1950-1979 metų bibliografiją, įtraukiant ir svarbesnius anksčiau rašytus, bet Kušneriui, knyga rašant, neprieinamus veikalus — nors tai didžiulis darbas, bet ateityje galimas (gal net ir dr. Reklaitis neatsisakytų prie jo prisidėti?). Bet tiesioginiai visi prieš šios knygos nebeprisakaus ir geriau būtų leistinas visai atskiru, savarankišku leidiniu.

Dabar gi seka "pats didžiausias skandalas, brutalus ir pasmerkimas mokslinės etikos pažeidimas, aukščiausio laipsnio nekolegiškumas ir mokslinio pasaulio klaidinimas". Dr. Povilas Reklaitis, 1979 metų pabaigoje (dienos ar nakties sapne?) perskaito 1980 metų kovo 1 dienos "Drauge" atspausdintą Sauliaus Girmiaus laišką ir, nei jo, nei Vinco Zemaičio neatsiklausęs, daro fantastišką išvadą: girdi, Vincas Zemaitis, paskelbdamas Saulių Girmių savo paties parašyto straipsnio autoriumi, o ne vertėju, pagal kriminalinę teisę, suklastojo parašą...

Į tai lieka tik pakartoti, ka jau rašiau "Drauge" ("Autorius ar vertėjas?", 1980.VIII.9, Nr. 186, p. 5). Būdamas užimtas pradėtis rinkti knygos korektūrą (bei kitais darbais) ir vis nesurasdamas, kas apsiimtų paruošti naują Kušnerio knygos santrauką anglų, ar bent pirmiausia lietuvių, kalba, draugams patariant, nusprendžiau dalinai tam pritaikinti anksčiau rašytą ("Drauge" spausdintą) knygos pristatymą lietuvių visuomenei. Pasiuntus jį peržiūrėti politinių mokslų dr. Domui Micutai, jis jį taisė, prirašydamas dar apie tris puslapius teksto papildymu. Man straipsnį grąžinus, kreipiausi į teisės istoriką Joną Dainauską, prašydamas jį nuodugniai patikrinti ir pareikšti savo nuomonę. Jis vėl šį tą pataisęs, keletą puslapių perbraukęs, patarė kreiptis į gerai anglų kalbą valdančią specialistą istoriką, kuris jį pagrindinai perredaguotų, įsijausdamas į Kušnerio veikalą dvasiškai. Jam rekomenduojant, kreipiausi į istoriką Saulių Girmių, ilgiau jam straipsnį su visom pataisom bei priedais virš 30 psl. ir, jam prašant, Kušnerio veikalą originalo kopija. Po kurio laiko gavau iš jo naujai anglų kalba parašytą 21 puslapio straipsnį, su antrašte "Background and Summary of P. I. Kushner's Book". Po net trijų asmenų darytų pataisų, žinių papildymų bei sutrumpinimų, mano autorstė liko kvestionuotina. Skai-

čiau ir tebeskaitau, kad dr. S. Girmius, taip puikiai ir kruopščiai anglų kalba parašytu bei suredaguotu straipsniu (ir faktinai tuo metu iš visų mūsų keturių į jį įdėjęs daugiausia darbo), turi visus kreditus ir, nežiūrint savo kuklumo, pilną teisę ir vadintis ir būti vadinamu jo tikroju autoriumi.

P. Reklaičio recenzijos pabaiga nebeužgauna, o tik kelia liūdesį. Iki šiol visą laiką kalbėjęs bendrai ir apie įvairias neesmines smulkmenas ir, kaip minėjau, nepalietęs, būdamas memo istoriku, nei vienos Kušnerio tezės ar išvados apie didžiąją Mažosios Lietuvos lietuviškumo klausimo kompleksą, pagaliau jis ryžiasi mėginti keletą ilgesnių citatų. Bet ir tai pirmiausia dar sustoja prie knygos santraukos (ne: įvado) — tuo vardu straipsnio knygoje visai nėra) — žinoma tik tam, kad bet kokia kaina įrodžius jos "žemą kokybę". Pirmąją ištrauką jis pradeda knygos 17 puslapiu: "Kushner confirms once again that Lithuanian Minor, or as he calls it, the South-east Baltic in all respects from prehistoric time to the Second World War, was and still remained a land inhabited by Lithuanians" — ir staiga šioje vietoje nukerta tebesitęsiantį, minimą (Lithuania Minor) teritoriją liečiantį, knygos tekstą: "This territory is at the present time called the Kaliningrad oblast and is the part of East Prussia which the Germans called Klein or Preussisch Litauen..." Įsitikinęs, kad recenzijos skaitytojas netikrins, jis su dirbtinai pasipiktinusių nusteibimu aiškina: "Atseit: 1) Rytprūsiai ir Mažoji Lietuva yra tas pats ir 2) visais laikais iki pat II pasaulinio karo Rytprūsiai buvo gyvenami lietuvių" — ir toliau, labai išsamiai, įrodinėja tokio, savo paties tam tikslui sufabrikuoto, teiginio kvailumą...

(Bus daugiau)

ARMAGEDONAS IR PO JO - PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon" (Aprėiskimo 16:16)

11. Tuo juodu užsitraukė ant savęs (ir ant visų) nuodėmės algą, kuri yra mirtis. Nuo to laiko žmonės pradėjo mirti. Ten saumylumas pasidarė beveik visų žmoginių darbų priezastimi, ir iš saumylumo kilo nesutikimai, neapykanta, nusikaltimai ir kovos. Per šešis tūkstančius metų mirštantys pasaulis grūmėsi, tikėdamasis sulaukti geresnių laikų, tačiau, saumylumo kludomi, jie negalėjo pasiekti pageidaujamojo tikslo.

Dievo Ranka

Bet Dievas vis dar tebemyli savo žmoginius sutvėrimus, ir jo žodyje yra parašyti jo nutarimai paganaui visiškai išardyti šėtoniškąjį viešpatavimą ir sunaikinti visus neapkenčiamuosius viešpatavancio šėtono padarus, varginancius žmonijos padernę ir vedancius į nuodėmę ir mirtį.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI, 5421 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
738 S. Manhattan Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
Kas antra šėštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2722

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
LITERA AKIS, FIZIŠKO AKINIŲ IR
CONTACT LENSES
VAL. PAGAL SUSITARIMĄ, UŽDARYTA KROV.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Oriso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonai: 448-5545

SILEIKIS, O. F.

VALANDOS: 10-12, 1-3, 6-8, 9-11
2609 West 63rd Street, Chicago, IL 60632
Tel.: Prospect 2-3224

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVENUE
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA korteles.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo-
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šėštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vėdėja - Aldona Daukus
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

DENTURE WEARERS

A major
advancement
CUSHION GRIP
DENTURE ADHESIVE
one application holds
comfortably up to 4 days

LIGTAS IR AVINAI

Atkelta iš 3 ps.

Transliacijos pradeda prima-
dona, kreipdamosi į tautą: "Bran-
gūs mūsų rėmėjai ir klausyto-
jai!" Klausytojai aiškiai žino:
tų rėmėjų neturi nei vieno ir ga-
lės tol juokinti avinus, kol iš-
švaistys buvusio redaktoriaus su-
reiktus išteklius. Programos yra
tikrai neeilinės. Praeity metų
gruodžio mėn. 28 dieną, solistė
kai uždainavo, tai net radijo sto-
ties stulpai nuvirto.

Vado garbės spinduliai šiek-
 tiek pritemo, tad neužlgo atvyks
iš organizuotųjų Vyriausios Būs-
tinės labai didis vadas. Jis pa-
sakys, kad Lietuva yra žemės
ūkio kraštas, kad Nemunas yra
didžiausia Lietuvos upė ir į ją
atplaukia net unguriai. Jis kvies
senjorus prie vienybės, bet tik
l kvidavus VLIKĄ, ALTĄ ir vi-
sa, kas jam nepatinka. Svarbiau-
sia gal surinks keletą šimtų sva-
rų vilnų kelionėms laisvinimo
reikalais į Tahiti salas finansuo-
ti ir iškeltų bylų advokatus ap-
mokėti. Ne pro šalį ir Petronį
aplankyti. Šiek tiek gal pagel-
bės ir mūsų vado aureolei vėl
sušvisti. Buvome pradėję jau
gaminti paminklinę lentą su už-
rašu: "Sic transit gloria mundi".
Taip praėia pasaulio garbė. Vie-
nus griežtai apšūkavo, vienai ki-
tai senjorei į rankos viršutinę
dalį pabučiavo, bei už alkūnės
paėmęs į mašiną palydėjo ir tam-
sūs šešėliai kiek praskaidrėjo.
Duok, Praamžiau, jam ilgai
mums vadovauti ir į gimtinę
nuvesti!

Nukirptas Avinas

WINTER OVERCOAT.

Don't Go Out Without It.

1140 Miller-Morton Company, a subsidiary of
A. H. Roberts Co., Richmond, Virginia 23230

Seniorai išpirko 10 bilietų į
banketą, kuris rengiamas vasa-
rio 8 d. Martinique restorane.

P-16 M. Sankus suminėjo ren-
giamąs Vycių banketus vasa-
rio 8 d. ir 21 d. su koncertu
Vycių salėje. Be to, kovo 1 d.
Cicero vyčiai rengiasi organi-
zuotai atšvesti šv. Kazimiero
šventę. Kvieta organizuotai
gausiai dalyvauti.

Susirinkimas baigtas malda.
Po susirinkimo buvo vaišės.
Susirinkime dalyvavo 30 asme-
nų.
K. Paulius

"Lietuvos Aidas"

KAZĖ BRAZDZIONYTE
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.

2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Žagarės klubo metinis na-
rių susirinkimas įvyks sekmadienį,
sausio 25 d., 1 val. popiet Aneies
kojak salėje, 4500 So. Taiman Ave.
Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra
svarbių reikalų aptarti ir jau laikas
užsismokėti nario duokles. Bus ir vai-
šės.
Rožė Didžiagalvis, rašt.

112 VYČIŲ KUOPOS SUSIRINKIMAS

Marquette Parke parapijos
salėje sausio 20 d. 8 val. vak.
pirm. A. Zakarka pradėjo sus-
sirinkimą. Dvasios vadas kan.
V. Zakarauskas sukalbėjo mal-
dą į šv. Kazimierą. Sekretorius
Z. Nemickis perskaitė proto-
kolą. Valdvybos nariai pranešė
apie v-bos atliktus darbus.

Seniorų vardu K.P. pasveiki-
no ir palinkėjo sėkmingų 1981
metų. Pasidžiaugė, kad nuosta-
biai gerai pasisekė Kūčios. Da-
ruotoje Vycių salėje su puikia
programa, lietuviškomis tradi-
cijomis ir skaniu maistu visi
buvome patenkinti. Dalyvavo
nemažas skaičius ir 112 kuo-
pos narių. Trumpas reportažas
su eglutės nuotrauka pasijustas
į žurnalą "Vytiš".

A. † A.

BARBARA ZAKAS

Gyv. Marquette Parke, Chicagoje.

Mirė 1981 m. sausio 22 d., 5:30 val. popiet, sulaukusi
83 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 58 metus.

Paliko nuliūdę: sūnus Anthony, jo žmona Ann, dukte
Josephine Ricchio, septyni anūkai, devyni proanūkai ir kiti
giminės, draugai bei pažįstani Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas bus pašarvotas šėštadienį 3 val. popiet Petkaus-
Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., Chicago, Ill.

Pirmadienį, sausio 26 d., 9 val. ryto bus lydima iš kop-
lyčios į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po
gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero Lietuvių
kapinėse.

Visi a.a. Barbara Zakas giminės, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai
paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūdę tieka:

Sūnus, dukte, anūkai, proanūkai.

Laidotuvų direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

M. SILEIKIS Mabelė (Tapyba)

1981 m. Šiaurės Amerikos pabaltiečių ir lietuvių slidinėjimo pirmenybės

1981 m. Šiaurės Amerikos Pa-
baltiečių Slidinėjimo pirmeny-
bės įvyks vasario 7 ir 8 dienomis
Moonstone Ski Resort, apie 18
mylių į šiaurę nuo Barrie, Ont.
Alpinistines varžbas vykdė
ŠALFAS S-gos Slidinėjimo komi-
tetetas, cross-country - Toron-
to Estų S.K. Kalev.

Pirmenybių programoje bus
alpinistinės ir cross-country
varžybos.

Alpinistinės varžybos bus šeš-
tadienį, vasario 7 d., nuo 10 val.
ryto. Registracija - nuo 8 iki
9:30 val. ryto.

Alpinistinių varžybų progra-
moje bus Slalomas ir Didysis
Slalomas, šiosios klasėse: a) Jau-
nučių (žemiau 13 m.), b) Jau-
nių (13-16 m. imtinai), c) Vyrų
Elite (17-44 m. imtinai), d) Vy-
rų veteranų (virš 44 m.), ir e)
Moterų-mergaicijų (amžius nerib-
otas).

Cross-country varžybos vyks
sekmadienį, vasario 8 d., nuo 10
val. ryto. Registracija - nuo 8
iki 9:30 val. ryto.

Cross-country varžybų pro-
grama: a) Vyrams Elite (17-44
m. imtinai) - 10 km; b) Vy-
rams veteranams (virš 44 m.)
- 10 km; c) Jauniams (13-16
m. imtinai) - 5 km; d) Jaunu-
čiams (žemiau 13 m.) - 2½
km; e) Moterims (virš 16 m.)
- 5 km; f) Mergaitėms (že-
miau 17 m.) - 5 km.

Amžiaus klasifikacija - pa-
gal 1980 m. gruodžio 31 d.

Dalyvavimas yra atviras vi-
siems pabaltiečių slidinėjimo-
jams. Lietuvių pirmenybės bus iš-
vestos iš pabaltiečių varžybų pa-
sekmių, atskirų rungčių visai
nevykdant. Lietuvių pirmenybių
programa automatiškai ta pati
kaip pabaltiečių.

Smulkios informacijos yra
pranešta visiems sporto klu-
bams bei ŠALFAS S-gos admi-
nistraciniam pareigūnams.

Dalyvių registracija alpinisti-
nėms varžyboms (iki 1981 m.
sausio 31 d.) šiuo adresu: Mr.
Mečys Empakeris, 6 Robin Hood
Rd., Islington, Ont. M9A-2W7.
Tel. (416) 231-1487.

Dalyvių registracija cross-
country varžyboms (iki 1981 m.
sausio 31 d.) šiuo adresu: Mr.
Arvu Oiling, 31 Jellicoe Ave.,
Toronto, Ont. M8W-1W2. Tele-
fonas (416) 255-0783.

Lietuvių slidinėjimo dalyvavi-
mą koordinuoja ir lietuvių pir-
menybių išvedimu rūpinasi
ŠALFAS S-gos Slidinėjimo komi-
tetetas, vadovaujamas Mečio Em-
pakerio.

Pavieniems slidinėjimojams dėl
smulkių informacijų patartina
kreiptis į artimiausią sporto klu-
bą, sporto apygardą arba tiesio-
giai į A. Oiling, arba M. Em-
pakerį.

JAV gyveną slidinėjimojai dar
gali taipogi kreiptis į ŠALFAS
S-gos Slidinėjimo komiteto narį
Vytenį Čiurlionį, 19755 Upper
Terrace, Euclid, Ohio 44117.
Tel. (216) 481-1525.

— švento Rašto Tyrinėtojai
duoda veltui kietais viršeliais
ir išta knyga apie šventąjį Rarš-
tą. Pirmi atėjusieji į Naujienas
galės gauti: 1) "Amžių planą",
374 psl., vardu rodyklės, arba
2) "Kasdieninė dangiškoji ma-
na", 200 psl., kasdieniniai pam-
okymai, arba 3) "Laikas pri-
siartino", 358 psl.

Knygas veltui gaus pirmi at-
ėjusieji. Kas norės daugiau šios
rūšies knygų, tai prašoma
kreiptis į šv. Rašto Tyrinėtojus,
5421 S. Mozart Ave., Chicago,
IL 60632. (Pr.)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BICIULIS

KNOW YOUR HEART
Every hour your
heart puts forth
enough energy
to heat a 150-lb
man to the roof
of a 3-story
building

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINE
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ
CHARLES STASUKAITIS
VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA
- GORDON FUNERAL HOME -
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

Mažeika & Evans
Laidotuvų Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I :
Chicago
Lietuvių
Laidotuvų
Direktorių
Asociacijos
AMBULANSO
PATARNAVIMAS
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.
PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1x38 - 1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6673
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

Reorganizuotoji Lietuvių Bendruomenė auga ir stiprėja

Vis daugiau išeivijos lietuvių ima suprasti ir įsitikinti, kad didžius patriotinius darbus melagingai skelbiantieji, o ypaš savo asmens kultą plačiai garsinantieji, neribotą garbės potroškį tenkinantieji Lietuvių Bendruomenės vadai, savo veiksmis talkindami tautę pavergėjui, prieš tarauja patį sau ir klaidina visuomenę.

Labiausiai daugeliui atvėrė akis sutartinos su okupantu pastangos sunaikinti Lietuvos laisvimo veiksmus — VLIKą ir ALTą. Įnirtingą kovą prieš šiuos veiksmus vykdytojų tikslas — perimti visą lietuvių išeivijos į diktatūrinės rankas ir be klūčių nutiesti tiltus į gen. Pr. Petronio Maskvos pavidimu vadovaujamos "Rodinos" prieglobstį. Šitokias mūsų "patriotų" pastangas pavergtus Lietuvos pogrindžio kovotojai pakartotinai yra pasmerkę.

Viso to akivaizdoje Floridos lietuviai St. Peterburgo mieste, drąsiai apsisprendę, tarė: gana eiti išvien su tais, kurių darbai piktinasi kenčiančios tautos ryžtingieji kovotojai, su tais kurių atstovai praeitį vasarą buvo nuvykę padėti okupantui iškilmingai atšvesti tautos pavergimo 40 metų sukaktį. — Petro Pocius iniciatyva 1980 m. spalio 28 d. Eleonoros ir Kęstučio Daknių mamosse įvyko steigiamasis (R) Lietuvių Bendruomenės susirinkimas, kuriame dalyvavo nemažas lietuvių patriotų būrys. Šis susirinkimas vienbalsiai nutarė įsteigti (R) Lietuvių Bendruomenės apylinkę.

Susirinkime buvo perskaitytas ir susirinkusiųjų šilta priimtas Centro Valdybos pirmininko Dr. Vytauto P. Dargio ir generalinio sekretoriaus Igno Serapino nuoširdus sveikinimas. — Tuoj pat buvo išrinkta steigiamosios apylinkės formaliesiems darbams atlikti organizacinė komisija. Centro Valdybai tarpininkaujant ir inž. Stasiui Dubauskui reikalus tvarkant, steigiamoji apylinkė nedelsiant buvo įregistruota Floridos valsty-

lės sostinės — Tallahassee įstaigoje.

Paruštamucius reikalus susitvarkę, organizatoriai 1980 m. gruodžio 15 d. Lietuvių Klube sukviė visuotinį susirinkimą, kuriame dalyvavo visos pušimtis naujosios apylinkės narių ir keli sėbėtojai. Buvo išrinkta tuo tūpa iš keturių asmenų Valdyba, kuri 1981 m. sausio 3 d. pirmame savo posėdyje pasiskirstė pareigomis sekanciai: pirmininkas Petras Pocius, sekretorius Alfonsas Vidutis, izdinininkas Kęstutis Daknys ir valdybos narė — Eleonora Daknienė. — Platus apimties darbas vykdyti dabartinė Valdyba žada pasipildyti dar vienu nariu. — Šiuo metu Valdyba sėkmingai vykdo narių telkimo akciją.

St. Peterburgo Lietuvių valdingas ryžtas turėtų būti paskatinantis pavyzdys kitų miestų stambesnius lietuvių telkinius turintiesiems. Jei okupuotoje Lietuvoje mūsų broliai ir sesės, rizikuodami kalėjimu, žiaurios Sibiro tremties ir net gyvybės kaina drąsiai kovoja prieš tautos pavergėją — ko bijo laisvame krašte gyvenantieji? — Jei bendradarbiautojų grąsinimai baugina — per blankus pasiteisinimas!

I. S.

TRUMPAI

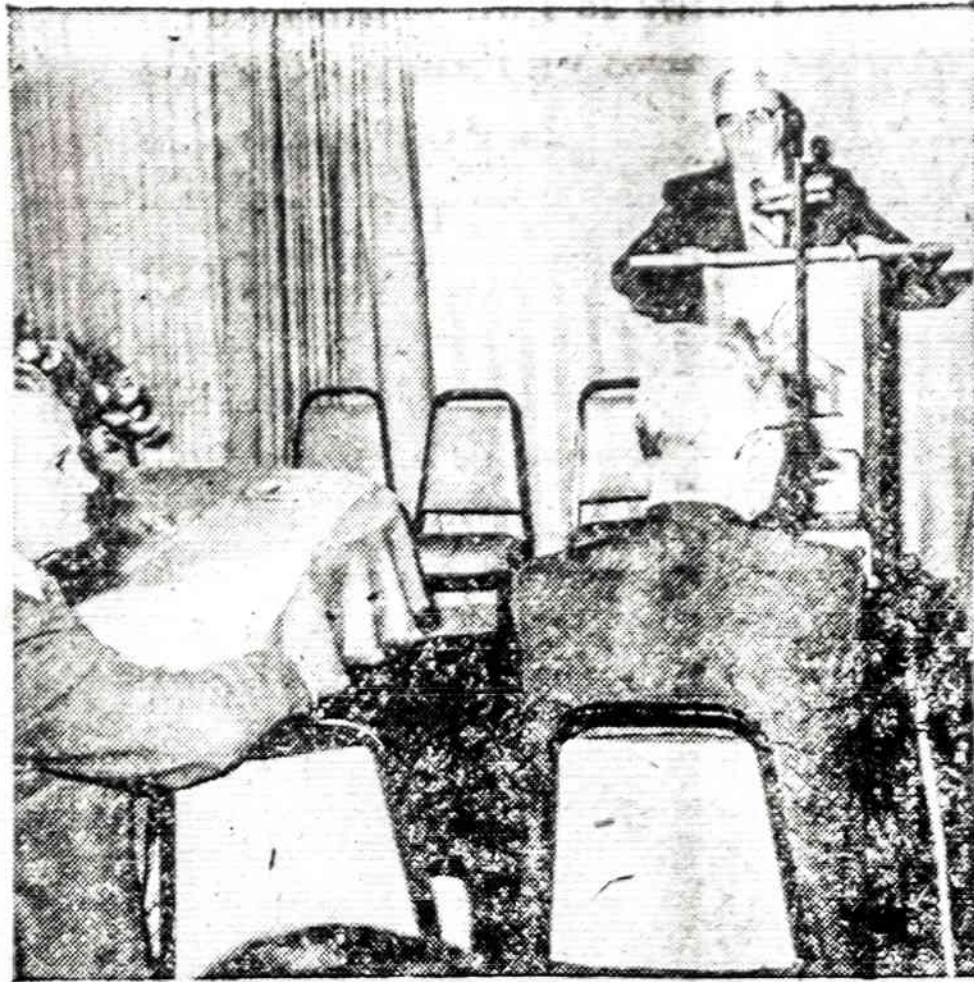
— **Dėkui Petriui Beleckui, V. Brossard, Que. Kanada,** už gausią auką Naujųjų paramai. Pratešdamas prenumeratą, jis atsiuntė \$55 auką.

— **Stasys Šimolūnas iš Detroito specialiu laišku atsiuntė gerus linkėjimus, juos atlydėdamas \$25 auką. Dėkui.**

— **Jūratė ir inž. Edmundas Jasiūnai iš Marquette Parko prumeruoja daugelį laikraščių ir aukomis paramai jų leidimą. Dėkui už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už \$15 auką. Ta proga reikiame padėką už bendradarbiavimą, ypatingai už straipsnius iš aviacijos srities.**

— **Dėkui Halmai Jakubėnaitėi, Dilienei, Lietuvių Ev. Reformatuų veikėjai iš Marquette Parko, už gerus linkėjimus ir už \$15 auką.**

— **Ponia Eugenija Stallionis, Alsip, Ill., beragimio pratęsdama prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėjo \$10 auka. Adomas Stanislauskas, esantis Pontableu slaugymo centre.**

Mok. Ignas Serapinas, R. LB-nės centro valdybos generalinis sekretorius skaito paskaitą tema "Mūsų ryšiai su pavergta Lietuva". Reorganizuojantis Lietuvių Bendruomenės rengtame simpoziume praėitį metų lapkričio mėn. 9 dieną Tautišiuose namuose, Chicagoje. Paskaitininkas griežtai paneigė "talininkų" paskleistą gandą, kad VLIKas visiškai draudžia lankytis okup. Lietuvoje. Jis pasakė, kad gera, kada brolis lanko brolių, draugų, giminių, bet blogai, kada intelektualai naudojami gen. Petronio ir kitų okupanto pareigūnų lengvatomis ir ten liaupsina, giria okupantą ir atsiektus jo "laimėjimus".

Kankakee, Ill., atsiuntė \$3 Dėkui.

— **Jonas Virbalas, Omro, Wis.,** prie ankstybos prenumeratos pridėjo \$10 auką. Po \$5 atsiuntė: J. Budreika iš Cikagos pietvakarių, A. Šilgalis iš Burbank, Ill., Gus Pritzkat iš Madison Hts, Mich., ir Vincas Bačinskas iš Thunder Bay, Ont. Dėkui visiems.

— **Jonas Vizbaras — Sūduvas,** Dorchester, Mass., laimėjo Dargio romano \$2000 premiją už romaną "Alšėnų kunigaikštystė". Iki šiol jis reikėsi žurnalistikos. Teisėjų komisija sudarė rarus. Alė Rūta, prof. Elena Tumienė, žurn. Kleva Rūta Vidžiūnienė, visuomenininkas Leonardas Valiukas ir prel. dr. Petras Celišius. Premijos mecenatai yra kun. dr. Juozas Prunskis ir a. a. dr. Jonas Gliudelis.

— **Algis Jurkūnas kandidatuoja į Berwyn miesto tarybą aldermanu. Rinkimai bus vasario 24 dieną.**

— **Tautinių šokių grupės Grandis žiemos banketas bus**

šandien, sausio 24 d., 7: 30 val. vakaro Jaunimo centre. Programoje dalyvauja solista M. Momenė ir J. Vaznelis, taip pat muz. A. Vasaitis ir A. Stelmokas.

— **Klaipėdos Krašto atvadavimo metinės sukakties paminėjimas, kurį rengia Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa,** įvyks š.m. vasario 1 d., sekmadienį, 2 val. popiet šaulių namuose. Kviečiamos patriotinės organizacijos su vėliavomis — Lietuvos kūrėjai savanoriai, ramovėnai, birutininkės, šauliai, Maž. Lietuvos Lietuvių draugijos nariai, jūrų budžiai-gintarės ir plačioji Cikagos lietuvių visuomenė dalyvauti. Programoje: akademinė ir meninė dalis. Po minėjimo — bendra dalyvių kavutė. Įėjimas nemokamas. (Pr.)

— **Chicago Lietuvių Taryba** praneša, kad Vasario 16-osioms minėjimė, įvykstantiems š. m. vasario mėn. 15 dieną 2 val. popiet, Marijos High School salėje, meninės programos dalyje sutiko dalyvauti šaulių S-gos Tautinių šokių grupė. (Pr.)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2603 West 89th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2757

Didelis pasirinkimas geros rūšies (vairių prekių)

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1561 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 3-2787 V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėję daugiau kaip ASTUGNIS MILIONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nelėško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Eklekvisas lietuvių ir lietuvių draugų gali Susivienijime apsidrausti iki \$10.000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiui.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1.000 apdraudus tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės ir SLA išrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
207 W. 30th St.
Tel. (212) 543-2218

— **Lietuvių Tauragės klubo** metinis narių susirinkimas įvyks šių metų sausio 25 d. 2 val. popiet šaulių namuose. Bus naujos valdybos rinkimas. Prašom atsiesti nario knygutes. Po susirinkimo — vaišės. Valdyba

— **J. Andrius sularytą** Lietuvos žemėlapij ir išleista Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti siunčiant užsakymus šiuo adresu: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6 + 65c persiuntimo išlaidomis padengti.

— **R. LB-nės Marquette Parko** apylinkės narių metinis susirinkimas įvyks 1981 m. sausio mėn. 25 dieną 11 val. 45 min. ryto, tuoj po lietuvių pamaldų, Marquette Parko lietuvių parapijos salėje, 6820 S. Washenaw Avenue. Kviečiame visus narius ir prijauniančius kuo gausiau dalyvauti. Po susirinkimo — kavutė. Iki malonaus pasimatymo susirinkime. V-ba

— **Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.** ARVYDAS KIELA, 434-9655

— **Illinois valstijos loterijoje** sausio 22 dieną Pot of Gold lošime laimėjo 901906; Bingo lošime laimėjo 14, 22, 45, 56, 61.

AUDROS IR SNIEGAS

PLAKA ITALIJA

ROMA, Italija. — Praeiti ketvirtadienio vakarą Sicilijoje ir visoje pietvakarinėje Italijoje siautė labai didelė audra, o vietomis smarkus sniegas.

Ypač nukentėjo visa ta Neapolio apylinkės sritis, kuri jau buvo išvarginta žemės drebjimo metu. Visos kalnų pašlaitės užverstos tokiu dideliu sniego klodu, kad negalima naudoti kelių ar geležinkelio.

Vidaus reikalų ministeris pareiškė, kad visai Kalabrijos sričiai vyriausybė turės teikti paramą, nes gyvenčiai smarkiai nukentėjo nuo audros ir sniego. Specialistai tvirtina, kad tokios didelės audros nebuvo paskutiniuosius 20 metų.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Grazi, lengvai skaityma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje.

Cikagos ir apylinkės lietuvių, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knyga pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsakyti paštu.

Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave. Chicago, H. 60629

Knygos kaina — 5 doleriai.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formoneš gaunama Naujųjų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

Kapitonas

Vienas niujorkietis, gerai įsikaušęs, apleidžia kabaretų. Prie durų jis pamato asmenį uniformoje:

— Brolau, pašauk man taksi.

— Aš esu ne sargas, bet kapitonas.

— Tokiame atsitikime pašaukite man laivą.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MAINTENANCE

Need Man for General Maintenance. Must Speak English. Full Time Position.

For Appointment Call SUSAN at 242-4146 After 10 A.M.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui | Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAJUS NUOSIMCAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS.

JEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

22'2 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7742

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir irėngimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai ūkna giminingoms šeimoms.

• MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI, nuroti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užteiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

KITCHEN-BATHROOM REMODELING

Tile and Plumbing Installation Licensed-Bonded-Insured Call BEN SERAPINAS 636-2960

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų reikia

TAUPYMO BENDROVEI REIKALINGA TARNAUTOJA

(TELLER)

su patyrimu ar be jo.

Skambinti 254-4470

arba 925-7400

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

RN'S

AND LPN'S

Full-time and Part-time

PHONE MRS. SCHROEDER

335-2400

IMPERIAL

NURSING CENTER

3300 West 175th Street

HAZEL CREST

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose, greit, garantuoti ir sažiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus.
Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. IIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapalis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evanston, Park, Ill.
60642, 424-4654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATU DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadienis nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GENTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadieni nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAŽYTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:
American Travel Service Bureau
8727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787
* Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduoda ne kelionių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudaroma iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais kelionių reikalais.
* Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik esant rezervuoti vietas 60 anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienuose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.
Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURCS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00
Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderj, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608